

OMAKOTIVIESTI

TAMPEREEN OMAKOTIYHDISTYSTEN KESKUSJÄRJESTÖ RY

3/2022

ENERGIANEUVOJAN VINKIT
OMAKOTIASUJALLE

MITÄ VIRKAA ON
ENERGIATODISTUKSELLA?

PAIKALLISYHDISTYSTEN
TAPAHTUMARIKAS KESÄ

LÄHDE KESKUSJÄRJESTÖN
JOULUTORIMATKALLE
TALLINNAAN

MAA-AINEKSET YLÖJÄRVELTÄ

**Tilaa helposti
kotiinkuljetettuna**

verkkokaupasta: **pienisoramonttu.fi**
tai puh. **0400 802 818**

**tai nouda itse
paikan päältä**

vaikka henkilöauton peräkärreillä,
lastaamme ainekset kyytiisi!

**PIENI
SORAMONTTU**

AVOINNA ark. 8-18, la 9-15
Pikitie 3, 33470 Ylöjärvi

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta.....	4
Toimittajan kolumni	5
Tampereen kaupungin ajankohtaisia asioita	6
Syyskokouskutsu	9
Biokimpassa säästät rahaa ja ympäristöä	10
Lähde Joulutorimatkalta Tallinnaan	12
Entä jos...?.....	13
Mitä virkaa on energiatodistuksella?	14
Mitä omakotiasujan kannattaa ainakin tehdä säästääkseen energiaa ja sähköä?	19
Omenoita!.....	22
Lakimiehen palsta – Ajaminen pysäköintialueella	24
Airbnb-majoittajien kokemuksia.....	27
Pappilan Oky:n kesätapahtumat vetivät hyvin väkeä	30
Ryydynpohjan ja Pohtolan lasten kesäkisat.....	32
Kalkun syysriehe.....	33
Rautaharkossa talkoiltiin kolmesti ja juhlittiin kesää	34
Uudenkylän omakotiyhdistys 75-vuotta.....	36
Kumpulan elojuhlat	37
Penan tarinanurkka – Naapurisopu koetuksella	38

Kuvituskuvat: Adobe Stock

TAMPEREEN OMAKOTIYHDISTYSTEN KESKUSJÄRJESTÖ RY

Hatanpääkatu 15B
33900 Tampere

PUHEENJOHTAJA

Aila Dündar-Järvinen
041 573 2031
aila.dundar@kotikone.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Markku Ahonen
040 064 9935
kmahonen@elisanet.fi

TALOUDENHOITAJA

Carita Sinkkonen
040 586 5610
taloudenhoitaja.trekj@gmail.com

ILMOITUSMYYJÄ / TOIMITTAJA / TAITTAJA

Aki Tulikari
040 766 6972
tampereen.omakotiviesti@gmail.com

ILMOITUSHINNAT

Etusisäkansi 184 x 260 mm 395€
Takasisäkansi 184 x 260 mm 395€
Takakansi 184 x 260 mm 545€
1/1 184 x 260 mm 350€
1/2 pysty 89 x 260 mm 200€
1/2 vaaka 184 x 127 mm 200€
1/4 pysty 75 x 120 mm 155€
1/8 vaaka 75 x 55 mm 80€

10% alennusta, jos ottaa ilmoituksen
kolmeen tai neljään lehteen.
Kaikki hinnat ovat nettohintoja,
julkaisija ei ole alv-vellvollinen.

ILMESTYMISAIKATAULU 2022

Lehti 1 – Aineisto 1.2.
Julkaistaan viikolla 7
Lehti 2 – Aineisto 3.5.
Julkaistaan viikolla 20
Lehti 3 – Aineisto 30.8.
Julkaistaan viikolla 37
Lehti 4 – Aineisto 29.11.
Julkaistaan viikolla 50

PAINO

Sanoma Manu
Painos 6250 kpl, ISSN 1799-4039

OMAKOTIVIEСТИ VARAA
OIKEUDEN LYHENTÄÄ JA
MUOKATA LEHTEN
LÄHETETTYJÄ TEKSTEJÄ

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hyvät omakotiasujat, yhteistyökumppanit ja lehtemme lukijat!

Aurinkoisen kesän jälkeen syksyn kokoukset ja työt ovat alkaneet, näin myös meillä täällä Keskusjärjestössä. Keskusjärjestön hallitus kokoontuu kerran kuussa hoitamaan yhteisiä omakotiasioita, pois lukien lomakuukausi heinäkuu. Toivon edelleen palautetta, kehittämisideoita – ja ehdotuksia teiltä koskien toimintaamme ja lehteämme. Lisäksi lehtemme mielipidepalsta kaipaa kirjoituksianne. Voitte lähettää palautetta ja ajatuksianne sähköpostiini, aila.dundar@kotikone.fi. Olen Omakotiviestin toimitusneuvoston puheenjohtaja, joten myös lehteä koskevat asiat menevät eteenpäin kauttani.

Kuten olen aikaisemmin painottanut, tiedottaminen jäsenille ja tiivis yhteydenpito jäsenyhdistyksiimme sekä edunvalvonta ovat hallituksen ja minun mielestäni tärkeimpiä Keskusjärjestön tehtäviä. Lähetän myös säännöllisesti hallituksen jäsenkirjeitä yhdistysten toimihenkilöille. Kaikki jäsenkirjeet ovat luettavissa myös kotisivuiltamme, löydätte linkit jäsenkirjeisiin etusivulta.

Hallitus hyväksyi kokouksessaan 16.6. sopimuksen Tampereen Sähkölaitoksen kanssa. Eduista voitte lukea lisää jäsenkirjeestä 4/2022, joka on luettavissa kotisivuiltamme. Jäsenyhdistyksille kirje lähetettiin 29.6. Kaupungin päättäjät ovat saaneet paljon palautetta kuntalaisilta roimasti kohoavien sähkön ja energian hinnoista. Itse olen antanut useaan kertaan suoraan palautetta Tampereen kaupunginhallituksen ja konsernijaoston kokouksissa tästä tilanteesta, myös Tampereen Sähkölaitoksen johdolle.

Keskusjärjestön hallitus on seurannut tarkkaan järjestöme taloustilannetta jokaisessa kokouksessa. Perustimme taloustyöryhmän pohtimaan taloutta ja tekemään ehdotuksia hallitukselle talouden tasapainottamiseksi. Hallitus kokoontui 31.8. syksyn ensimmäiseen kokoukseen ja sai ilokseen tiedon, että tällä hetkellä taloustilanteemme on tyydyttävä. Nyt ja tulevaisuudessa tulee meidän panostaa erityisesti siihen, että Omakotiviesti ei tee tappiota. Ilmoitusmyyntiin ja lehden sisältöön sekä laadukkuuteen tulee panostaa nyt ja tulevaisuudessa.

Keskusjärjestön hallitus päätti kokouksessaan 6.4. hyväksyä uudeksi yhteistyökumppaniksi St1:n. Keskusjärjestön jäsenet saavat alennusta lämmitysjytilauksista omalla erillisellä alekoodilla: 0,7 snt / l (alv 24 %). Alennuskoodi on TOK. Koodista on tullut paljon kyselyjä. Koodi mainittiin kyllä viime lehden 2/2022 takasivulla, mutta olisimme toki sitä voineet selkeämmin mainostaa.

Olen useasti kertonut halustamme aloittaa yhteiset Keskusjärjestön järjestämät jäsenmatkamme. Hallituksen jäsen Lauri Pitkänen selvitteli hallituksen valtuuttamana joulutorimatkaa Tallinnaan. Jos ilmoittautuneita tulee riittävästi, teemme matkan 10.-11.12.2022. Riippuen lähtijöiden määrästä koko matkan hinta maksaa henkilöltä noin 155-188 euroa jaetussa kahden hengen huoneessa. Pienet muutokset hintoihin ovat mahdollisia riippuen, saammeko riittävästi lähtijöitä. Katsokaa lisätiedot ja ilmoittautumisohjeet tästä lehdestä. Tervetuloa yhteiselle matkalle! Toivomme runsasta osanottoa.

Seuraavan Omakotiviestin, numero 4:n aineistopäivä on 29.11. Lehti ilmestyy viikolla 50. Lähettäkää rohkeasti juttuja ja kuvia sekä mielipidekirjoituksia. Pidetään yhteyttä. Muistakaa, että olemme jäsenyhdistyksen ja jäsenten käytettävissä omakotiasioissa sekä myös kaupungin ajankohtaisissa asioissa.

Toivotan teille kaikille oikein mukavaa ja pirteää syksyä, voikaa hyvin!

Puheenjohtajanne Aila Dünder-Järvinen,
aila.dundar@kotikone.fi

Kun katsoo tarkasti, tulevaisuus on jo täällä

Nelisen vuotta sitten länsi-australialainen sähköasentaja kertoi minulle myyvänsä pienessä Dunsborough kylässä useamman suuren kodin käyttösähköakun viikossa. Tosiaan, hänenkin omassa autotallissaan komeili kaksi Teslan Powerbank -akkuja. Molempiin mahtui 13,5 kWh sähköä, jota katon suuret aurinkopaneelit tuottivat. Powerbank on mitoitetaan 115 cm x 75 cm x 15 cm, siisti valkoinen laatikko. Idea on, että aurinkopaneelit lataavat päivisin akut, joista voidaan käyttää omaa sähköä myös öisin. Ylimääräinen sähkö myydään sähköverkkoon.

Tätä lehteä varten haastattelin energianeuvoja Rami Kotilaista. Puhuimme myös kodin akkujen tulevaisuudesta. Suomalaisen omakotiasujan tilanne on hyvin erilainen kuin Länsi-Australian paahteessa asuvan. Suomessa talvisin aurinko ei paista riittävän pitkään tai tehokkaasti, että akut latautuisivat. Akku investointina ei helposti maksa itseään takaisin, paitsi ehkä käyttömukavuuden arvolla. Tällainen vara-akku lataa itsensä myös sähköverkosta, ja sähkökatkon sattuessa pystyy hoitamaan kodin sähköntarpeen, jos maltaa olla saunomatta ja paistamatta kinkkua.

Vara-akkuja suomalaiset siis tuskin hetkeen suurin joukoin hankkivat, mutta akustoja kärrätään silti omakotitalojen pihoihin yhä tiheväään tahtiin – sähköautojen sisässä. Käytettäessä sähköauton akku kaksisuuntaisesti, voisi jopa 100 kWh akun ladata yön halpoina pörssisähkön tunteina, ja ottaa omaan käyttöön päivän kalliiseen aikaan.

Tulevaisuus tulee hiipien. Tai tässä tapauksessa hiljaa huristen.

Toinen selvä merkki tulevaisuuden saapumisesta on vuosia jatkuneen tekoäly-pöhinän realisoituminen. Vaikka olen videon ja kuvan saralla kohtalaisen hyvin selvillä teknologian uusista tuulista ja harppauksista, pääsi keväällä alkanut tekoälyn esiinmarssi yllättämään. Enkä ollut ainoa, sillä niin mahtavia juttuja tuli yllättäen kaikkien ulottuville.

Tämän sivun kuva on tekoälyn luoma. Kirjoitin vain tekstin "happy green woman in a house", eli "iloinen

vihreä nainen talossa". Odotin minuutin ja sain neljä hienoa valmista kuvaa. Pidempään kesti valita paras kuva neljästä hyvästä.

Jos haluat kokeilla tällaista uutta, hyvin lähellä taikaa olevaa teknologiaa, Midjourney on helppo ja ensimmäisten 25 kuvan verran ilmainen. Muita huikeita visuaalisia tekoälyjä ovat mm. Dall-E, Disco Diffusion ja Stable Diffusion. Koko digitaalisen kuvan ala elää nyt ehdottomasti tulevaisuuden hyökyaallon harjalla. Parempi itsekin napata surffilauta kainaloon ja hypätä mukaan.

Teksti: Aki Tulikari

Kuva: Midjourney tekoäly

Syksyn kokoukset ovat täydessä vauhdissa ja Tampereen kaupunginhallitus on viikoittaisten kokousten lisäksi keskittynyt myös kaupungin talous- ja strategia-asioihin. Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen kokoukset pidetään edelleen hybridiä; ainoastaan kaupunginhallituksen kehittämiskokoukset pidetään läsnäolokokouksina.

Tampereen kaupungin eettiset toimintaperiaatteet hyväksyttiin

Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyn ensimmäisessä kokouksessaan 29.8.2022 kaupungin eettiset toimintaperiaatteet, kaupunkiseudun seutustrategian sekä kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusperiaatteet. Kaupungin eettiset periaatteet koskevat kaikkia kaupungin toimielimiä, luottamushenkilöitä ja henkilöstöä. Viimeksi ne hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa vuonna 2017. Nyt eettisiin toimintaperiaatteisiin tehtiin tarkennuksia ja täydennyksiä, jotka koskevat erityisesti tasa-arvoa ja keskinäisen ymmärryksen rakentamista. Valtuusto hyväksyi Tampereen kaupungin eettisiksi toimintaperiaatteiksi seuraavat: 1. Toimimme avoimesti ja läpinäkyvästi. 2. Edistämme toiminnassamme oikeudenmukaisuutta ja yhdenvertaisuutta. 3. Käyttäydymme kunnioittavasti ja pidämme huolta toisistamme ja 4. Noudatamme hyvän hallinnon ja johtamisen periaatteita.

Nyt valtuuston hyväksymissä eettisissä toimintaperiaatteissa uutena kokonaisuutena on luottamushenkilöiden huoneentaulu. Huoneentaulussa todetaan mm.

”Teen yhteistyöhön perustuvaa politiikkaa. Kuuntelen, keskustelen ja olen avoin eri ratkaisuille. Kunnioitan muiden mielipiteitä, vaikka oma kantani asiassa siitä poikkeaisi. Esitän oman kantani puheenvuoroni yhteydessä. En puhu toisen puheenvuoron aikana enkä puhu päälle taikka käyttäydy loukkaavasti tai asiattomasti. En maalita some –keskusteluissa muita negatiivisesti, enkä myöskään merkitse henkilöä keskusteluun loukkaamistarkoituksessa. Ymmärrän, että kuvia ja videoita koskevat samat eettiset koodit kuin kirjoitettua ja puhuttua tekstiä. Ymmärrän roolini kaupungin päättäjänä ja edustan Tampereen kaupunkia asiallisesti. Mikäli puheenjohtaja havait-

see epäasiallista käytöstä, on hänen tehtävänänsä ottaa asia käsittelyyn välittömästi.” On tärkeää, että tehdään periaatteet näkyviksi ja yhteisesti päätetään pelisäännöistä. Poliittiseen keskusteluun ja päätöksentekoon kuuluu joskus tiukkaakin debattia, mutta ylilyöntien välttämiseksi yhteiset eettiset periaatteet ovat välttämättömät.

Tampereen kaupunkiseudun seutustrategia hyväksyttiin myös kaupunginvaltuuston kokouksessa. Kaupunkiseudun jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät seutustrategian seutuyhteistyön yhteiseksi tahtotilaksi ja suuntaviivaksi. Kyseessä on Tampereen kaupunkiseudun neljäs seutustrategia. Strategia kuvaa kuntien tahtotilan seutuyhteistyön sisällöstä ja suunnasta, ja se on jatkoa aiempien kausien seutuyhteistyölle. Strategian valmistelu on tehty laaja-alaisesti seudun päättäjiä, johtavia viranhaltijoita, sidosryhmiä ja asukasraatia kuullen. Strategiaehdotuksen visio on Vohreä metropolimme ja strategiset kärjet ovat Lumoava arki, Fiksu kasvu ja Maailmalle avoin. Kaikki Tampereen seutukunnat (Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi) antoivat omat kommenttinsa strategiaan ja ne olivat pääosin hyvin myönteisiä.

Valtuusto hyväksyi kokouksessaan myös **sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty periaatteet**. Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tarkoitetaan luottamushenkilö- ja viranhaltijajohdon sekä esihenkilöiden johtamistyötä, jolla varmistetaan lainsäädännön, kaupunkistrategian, johtamisperiaatteiden sekä eettisten periaatteiden toteutuminen kaupungin toiminnassa. Tampereen kaupunginvaltuusto päätti edellisen kerran sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista joulukuussa 2018.

Tampereen kaupunki perusti vapaaehtoispankin

Tampereen kaupungin tapahtumapalvelut on perustanut vapaaehtoispankin kaikille tapahtumien vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Vapaaehtoispankin kautta tapahtumajärjestäjät haluavat tavoittaa Tampereella vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita henkilöitä. Vapaaehtoispankkiin voi liittyä kuka tahansa vapaaehtoistoiminnasta Tampereen seudulla toteutuissa suur tapahtumissa kiinnostu-

nut, esimerkiksi opiskelija, työssäkävijä tai eläkeläinen; kaikki ovat tervetulleita vapaaehtoistoimintaan. Periaatteena on, että jäsenten tietoja ei luovuteta suoraan tapahtumajärjestäjille eikä pankkiin kuumilinen velvoita toimimaan vapaaehtoisena. Vapaaehtoispankin kautta pääsee ilmoittautumaan vapaaehtoiseksi esim. suuriin musiikkifestivaaleihin, kansainvälisiin kongresseihin, urheilun arvokilpailuihin tai muihin suurtaapahtumiin. Vapaaehtoispankkiin ilmoittautuminen on maksutonta ja tietojensa poistamista pankista voi pyytää koska tahansa. Linkki vapaaehtoispankkiin <https://www.tampere.fi/tapahtumajärjestäjille/vapaaehtoispankki>

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin talousarviokehityksen vuodelle 2023

Kaupungin ensi vuoden talousarviokehitys on noin 9 milj. euroa alijäämäinen. Kaupunki varautuu tulevien vuosien heikkeneviin talousnäkyymiin. Talouden suunnittelua ja ennakointia vaikeuttavat tuleville vuosille erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja sodan vaikutukset maailman talouteen sekä energian ja sähkön hintojen raju nousu sekä voimakkaasti kiihtynyt inflaatio. Tampereen nettoinvestoinneiksi esitetään kehityksessä 216 milj. euroa vuodelle 2023. Pyrkimyksenä on turvata nykyisten palvelujen taso sekä vastata palvelutarpeen kasvuun ja lainsäädännön edellyttämiin tehtäviin. Soteuudistuksen seurauksena Tampereen toimintakate ja poistot sekä verotulot ja valtionosuudet vähenevät yhteensä noin 911 milj. euroa vuonna 2023. Verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan ensi vuonna 629 milj. euroa. Valtionosuudet putoavat sosiaali- ja terveydenhuoltouudistuksen myötä noin 52 milj. euroon. Lautakuntien ja johtokuntien talousarvioesitykset valmistuvat 16.9.2022 mennessä. Pormestarin talousarvioehdotus esitellään 24.10.2022, kaupunginhallituksen talousarviokäsittely on 31.10.2022 ja kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2023 talousarviosta koko päivän kestävässä talousarviokokouksessaan 14.11.2022.

Tampereen kaupungin mielenterveys- ja päihdeneuvosto pyytää kuntalaisilta palautetta mielenterveys- ja päihdepalveluista

Jo lähetetyissä palautteissa on annettu sekä kiitosta että esitetty kehittämiskohteita. Neuvosto haluaa nostaa seuraavat asiat esille päätöksenteon ja toiminnan kehittämises-

sä huomioon otettavaksi. Asiakkaan kohtaamisessa tulisi keskittyä aiempaa vahvemmin kunnioittavaan kohteluun. Asiakaspalautteissa toistui kokemus siitä, etteivät palvelujen käyttäjät kokeneet tulleen aina kohdatuksi kunnioittavasti. Tämä ilmeni esimerkiksi kokemuksina syyllistetyksi tulemisesta ja leimaamisesta, joka liittyi henkilöhistoriaan. Palvelujen tulee myös olla helposti ja nopeasti saatavilla. Palautteiden mukaan tarvitaan enemmän mielenterveys- ja päihdepalveluja, joista saa hoitoa tarvittaessa nopeasti ja ilman ajanvarausta. Tarve on erityisesti akuuteissa tilanteissa. Ensimmäinen tapaaminen on ratkaisevan tärkeä, ja sen pitää johtaa aina eteenpäin. Tärkeää on myös, että asiakas kohdataan aina asiallisesti ja kunnioittavasti. Palautteissa korostui lisäksi läheisten huomioimisen tarve palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Läheisillä on oikeus olla läheisenä ja saada myös itse tukea. Kaikki palautteet käsitellään neuvostossa ja viedään eteenpäin. Palautetta palveluista voi antaa sähköisellä kyselylomakkeella vielä vuoden loppuun saakka. Jokainen palaute on tärkeä.

Linkki lomakkeeseen on <https://elomake.tampere.fi/lomakkeet/25108>. Palautetta voi lähettää suoraan myös allekirjoittaneelle osoitteeseen aila.dundar@kotikone.fi. Toimin neuvoston puheenjohtajana.

Kaupunginhallitus käsitteli kehittämis-kokouksessaan 5.9.2022 monia tärkeitä asioita

Yleiskaavoituksen työohjelman 2021-2025 tilannekatsaus: Tampereen kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.2.2022 yleiskaavoituksen työohjelman. Valtuustokauden yleiskaavatyö pohjautuu Tekemisen kaupunki -kaupunkistrategiaan. Varsinaisen yleiskaavatyön rinnalla työohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi tuottaa tietoa maankäyttöpolitiikan linjauksiin ja mm. selvitykset tulevaisuuden energiaratkaisuista sekä pohjoisen suuralueen lomarakennusten käyttötarkoitusten muuttamisesta. Valtuustokauden yleiskaavatyö keskittyy kantakaupungin osalta ilmastomuutokseen sopeutumisen ja hillinnän teemoihin, viherympäristöön ja vapaa-ajanpalveluihin sekä maankäyttöltään kehittyvien alueiden suunnittelukysymyksiin. Kaupunginhallitus päätti 13.6.2022 Alasjärven länsipuolen käsittelyn yhteydessä, että "Ruotulan golftoimintojen jatkuminen turvataan toisessa sijainnissa Nurmi-Sorilassa ja että kaupunkiympäristön suunnittelussa käynnistetään tarvittavat

TAMPEREEN KAUPUNGIN AJANKOHTAISIA ASIOITA

kaavaprosessit golftoimintojen siirtämiseksi.” Nurmi-Sorilan lainvoimainen osayleiskaava (12.12.2016) ei mahdollista golfkentän sijoittamista osayleiskaavassa asuntorakentamiseen ja virkistysalueiksi varatuille alueille. Näin ollen osayleiskaava on tavoitteen osalta vanhentunut ja se tulee tarkistaa. Osayleiskaavatyö pyritään käynnistämään syksyn 2022 aikana ja siinä tullaan tarkastelemaan golfkentän suunnitelmaa ja sijoittumista yleiskaavan vaatimusten mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon kaupungin maanomistuksen ja mahdollisen maanhankinnan näkökulmat. Kuluvalla valtuustokaudella vaiheyleiskaavassa esitetään strategista yleiskaavatasoa tarkempia tavoitteita neljälle osa-alueelle, joiden maankäytön kehitys sitä edellyttää. Osa-alueet tarkastelut laaditaan Lielähti-Hiedanrannan, Tesoman, ydinkeskustan ja Alasjärven itäpuolisille alueille.

Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman eteneminen ja tavoitteet

Pormestariohjelmassa vuosille 2021-2025 on linjattu, että Tampereen keskustaan laaditaan kaikkia liikennemuotoja käsittävä liikennejärjestelmäsuun-

nitelma, jossa hyödynnetään digitalisaation sekä älyliikenteen ratkaisuja. Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma käynnistyy tammikuussa 2023 ja se laaditaan vuoden 2023 aikana. Uuden liikennejärjestelmäsuunnitelman vision ja tavoitteiden pohjana on vuonna 2013 hyväksytty liikenneverkkosuunnitelma. Koska vuoden 2013 jälkeen on liikennejärjestelmässä ja keskustan toimintaympäristössä tapahtunut paljon muutoksia, tavoitteita ja visiota aiotaan tarkistaa ja täydentää työn alkaessa.

Hakametsä Sport Campus -hankkeen tilannekatsaus

Tampereen kaupungin tavoite on kehittää aluetta yhdessä Peab Oy:n ja YH Kodit Oy:n kanssa. Hakametsän uudistamis- ja täydennysrakentamishankkeen lähtökohtana on, että Hakametsän jäähalli ja sitä ympäröivä alue vapautuvat laajalle käyttäjäkunnalle pääsarjan jääkiekon siirryttyä Tampereen Kannen areenalle. Lisäksi tavoitteena on, että kohteesta valmistuu liikunnan, kilpaurheilun ja liikuntatutkimuksen kampus, joka tarjoaa nykyaikaiset ja monipuoliset puitteet niin liikunnan harrastajille, urheiluseuroille ja -järjestöille sekä huippu-urheilijoille. Hanke ete-

ÖLJY JA KAASULÄMMITYS
HONKINIEMI

0400 292 917
honkiniemi@wippies.fi

nee kahden eri osa-alueen kautta; ensimmäinen on alueen asemakaavan muutos ja toinen on alueen toiminnan konseptin luominen. Asemakaavoituksen osalta on tarkoitus saada luonnos nähtäville syksyllä 2022 ja ehdotus keväällä 2023. Asemakaava hyväksytään valtuustossa. Asemakaavan odotetaan valmistuvan vuonna 2023 ja kehitystyö valmistuu vuonna 2024. Tämän jälkeen on rakentamisen vuoro, jonka on tarkoitus valmistua vuoden 2030 alkupuolella.

Raitiotien Lielahdi-Ylöjärvi tarkentavan yleissuunnitelman 2. väliraportti ja vaikutusten arviointi

Raitiotien Lielahdi-Ylöjärvi tarkentavan yleissuunnitelman 1. väliraportti hyväksyttiin Ylöjärven ja Tampereen kaupunginhallituksissa 14.2.2022. Raitiotien tarkentava yleissuunnitelma valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä. Väliraportissa on päätösesitys Lielahdi-Ylöjärvi ratahaaran raitiovaunupysäkkien määrästä ja sijainnista sekä ratageometrian ratkaisusta vaihtoehtovertailuihin ja vaikutusten arviointeihin perustuen. Raitiotien suunnitteluratkaisuissa yhteensovitetään ympäristön erityisarvot sekä edis-

tetään pyöräilyn ja jalankulun olosuhteita. Lisäksi arvioidaan meluvaikutukset. Tampereen osalta väliraportissa ratkaisuesitys on, että Lielahden osuudella suunnittelua jatketaan vaihtoehdolla, jossa on kolme pysäkkiä siten, että pysäkit ovat Enqvistinkadulla ja Turvesuonkadun itäpäässä sekä varauksena Turvesuonkadulla Myllypuronkadun liittymän eteläpuolella. Ratkaisulla pyritään tukemaan uutta maankäyttöä sekä Lielahden keskustaa. Turvesuonkadulla jatketaan suunnittelua siten, että raitiotie linjataan kulkevaksi kadun keskellä. Turvesuonkadun raitiovaunuvarikon varauksen kohdalla raitiotien linjauksella pyritään kiertämään merkittävin viitasammakkoalue. Lopullinen sijainti päätetään maankäytön ja raitiotien jatkosuunnittelussa. Kaupunginhallitus hyväksyi yleissuunnitelman 2. väliraportin jatkosuunnittelun pohjaksi.

Aila Dünder-Järvinen

KOKOUSKUTSU

**Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö ry:n sääntömääräinen
SYYSKOKOUS pidetään keskiviikkona 30.11.2022**

**Valtakirjojen tarkistus klo 17.30 alkaen ja kokous alkaa klo 18.00.
Kokouspaikka on Tampereen kaupungin Kohtaamisia -tila.
Finlayson / Media54, 1.krs. Satakunnankatu 18 A.**

**Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät syyskokousasiat. Lisäksi
keskustellaan ajankohtaisista omakotiasujia koskevista asioista sekä
Tampereen kaupungin asioista.**

**Kokoukseen ovat oikeutettuja osallistumaan Tampereen Omakotiyhdistysten
Keskusjärjestö ry:n sääntöjen mukaisesti jäsenyhdistysten valitsevat edustajat.**

Valtakirjamalli ja syyskokousmateriaali lähetetään ennen kokousta jäsenyhdistyksille.

Tervetuloa!

Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestö ry, hallitus

Pirkanmaan Jätehuolto kutsuu omakotiasujat ja kesämökkiläiset lajittelemaan

Biokimpassa säästät rahaa ja ympäristöä – sekä tutustut naapureihin

Pirkanmaan Jätehuollon palvelu biokimppa eli yhteinen bioastia naapureiden kanssa on edullinen tapa lajitella biojätteet.

– Kimpassa säästää, koska yhden bioastian tyhjennyshinta jaetaan useamman maksajan kesken. Parhaassa tapauksessa biojätteen lajittelu vähentää sekajätteen määrää niin paljon, että sekajäteastian tyhjennysväliä voidaan pidentää ja silloin senkin maksu pienenee, kertoo asiakaspalvelupäällikkö Katja Rekonius Pirkanmaan Jätehuollosta.

Tässä hintaesimerkki: bioastian (140 l) tyhjennys Tampereella maksaa 4,15 euroa/kerta. Jos kimpassa on neljä osallistujaa ja kustannus jaetaan tasan, jokainen osallistuja maksaa 1,04 euroa bioastian tyhjennyksestä. Bioastia tyhjennetään kesäaikaan vähintään kahden viikon välein, mutta talviaikana tyhjennysvälin voi pidentää neljään viikkoon.

– Biokimppa käy hyvin myös kesämökkiläisille, koska jäteastian tyhjennyksen voi sopia myös pelkästään kesäajaksi.

Yhteisestä bioastiasta tehdään kaikkien osallistujien kesken sopimus ja jokaiselle osallistujalle lähetetään oma lasku. Pirkanmaan Jätehuollosta toimitetaan maksuton jäteastia sovitulle paikalle.

– Ihan ensimmäiseksi kannattaa varmistaa, asutko biojätteen keräysalueella. Biojätettä kerätään pääasiassa taajama-alueilla, Rekonius neuvo.

Näin biokimppa perustetaan

1. Varmista Pirkanmaan Jätehuollon asiakaspalvelusta, onnistuuko biojätteen keräys asuinalueellasi puh. 03 240 5110 tai asiakaspalvelu@pjhoy.fi
2. Sovi kimpasta yhden tai useamman naapurin kanssa.

3. Miettikää yhdessä jäteastialle sopiva paikka, tyhjennysväli ja lajittelun aloitusajankohta. Asiakaspalvelu auttaa myös tässä!

4. Täytä kimppasopimus osoitteessa pjhoy.fi/bio-kimppa tai kysy ohjeita asiakaspalvelusta.

5. Tutustu biojätteen lajitteluohjeisiin.

Miksi lajitella ja mitä biojätteestä tehdään?

Biokimpassa säästät myös ympäristöä. Biojätteestä tehdään Pirkanmaan Jätehuollon biolaitoksessa Biomyllyssä ympäristöystävällistä ja täysin paikallista liikennepolttoainetta BIG-biokaasua sekä luomuravinteita puhtaan kotimaisen ruuan viljelyyn.

– Biojätteen lajittelu on iso ympäristöteko. Biokaasu korvaa fossiilisia tuontipolttoaineita ja on vähäpäästöistä. Jäteautojamme tankataan jo biokaasulla. Biojätettä lajittelemalla saadaan talteen myös arvokkaita ravinteita, jotka kierrätetään lannoitteina takaisin maaperään, Rekoniussano.

Biojätteen lajittelussa on vielä petrattavaa, koska sekajätepussin sisällöstä 38 % on biojätettä.

Tiesitkö jo, että biojätteen lajittelu laajenee taajamissa

Biojätteen lajittelun velvoite laajenee 1.9.2023 kokenaan kaikkia asuinkiinteistöjä, myös vapaa-ajan kiinteistöjä, yli 10 000 asukkaan taajamissa. Käytännössä muutos koskee näiden pirkanmaalaisten kuntien taajamia: Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Tampere ja Ylöjärvi.

– Jo nyt meiltä voi tilata oman tai naapureiden kansa yhteisen biojäteastian. Vaihtoehtona biojätekeräykselle on asianmukainen kompostointi, josta pitää tehdä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle.

**Marika Vanhatalo, viestintäasiantuntija
Pirkanmaan Jätehuolto Oy, viestintä**

Syksyn pihajätteet peräkärriyn ja jätekeskukseen

Puutarha kutsuu syystöihin. Jos risuja, haravoituja lehtiä ja pilaantuneita omenia ei pysty käsittelemään omalla tontilla, ne voi koota peräkärriyn ja suunnistaa jätekeskukseen, Nokian Koukkujärvelle tai Tampereen Tarastenjärvelle.

Peräkärrikuorma, korkeintaan 2 kuutiota, risuja tai muita puutarhajätteitä otetaan Koukkujärven ja Tarastenjärven jätekeskuksissa maksutta vastaan. Risut, haravoidut lehdet ja omenat tulee pitää erillään toisistaan, koska niillä on omat purkupaikkansa ja jatkokäsittelynsä.

Yksittäiset vieraslajikasvit, kuten kurturuusun ja jättipalsamin, voi kaivaa juurineen maasta ja laittaa hyvin pakattuna sekajäteastiaan. Jätesäkkiin pakattuja kasveja voi viedä myös Koukkujärven tai Tarastenjärven jätekeskukseen, jolloin alle 2 kuutiota vastaanotetaan kotitalouksilta maksutta. Pakatut kasvit ja juuret vastaanotetaan myös jäteasemilla, jolloin ne hinnoitellaan sekajätteen mukaan. Ohjeet isompien erien tuontiin voi kysyä Pirkanmaan Jätehuollosta.

Paluumatkalle peräkärriyn voi lapioida Koukkujärven vihermultaa, jota myydään molemmissa jätekeskuksissa. Se sopii kasvu-alustaksi nurmikolle, kasveille ja puille sekä yleisesti viherrakentamiseen. Peräkärriyllinen multaa maksaa 17 euroa. Suuremmat erät myydään ainoastaan Koukkujärveltä.

Muumio-omenia ei suositella laitettavaksi omaan kompostiin, mutta niitä voi laittaa pieninä erinä bio- ja sekajätteen joukkoon, tai viedä jätekeskuksiin. Omenat kannattaa laittaa jäteastiaan vähän kerrallaan, jottei astia tule liian painavaksi siirtää ja tyhjentää. Jäteastia saa painaa korkeintaan 60 kiloa.

Lähde Joulutorimatalle Tallinnaan!

Pitkästä aikaa Tampereen omakotiyhdistysten keskusjärjestö pääsee kutsumaan jäseniään mukaan osallistumaan ulkomaanmatkalle, ja niin laivan keula käännetään kohti Tallinnaa! Bussi Manninen oy:n järjestämä matka vie matkailijat joulukuisen Tallinnan joulutorille ja yöpymään Sokos Hotel Virun mukaviin huoneisiin kaupungin sydämessä.

Matkan ajankohta on 10.-11.12., eli joulukuun toinen lauantai ja sunnuntai. Tampereelta lähdetään kohti Helsingin Länsisatamaa aamulla klo 06:15. Tarkempi matkaohjelma alla.

Matkan hinta määräytyy osallistujien määrän mukaan. 30-39 henkilön osallistuessa matkan hinta/henkilö on 188 €. 40-49 henkilöä laskee hinnan 166 euroon ja 50 tai useamman matkustajan lähtiessä reissuun on hinta enää 154 € henkilöltä. Yöpyminen jaetussa kahden hengen huoneessa. Yhden hengen huoneessa majoittuminen on mahdollista 33 € lisämaksusta. Vastaavasti saatavilla ovat myöhäinen aamiainen laivalla menomatkalla 20 €/hlö tai buffetpäivällinen laivalla paluumatkalla 29 €/hlö.

Nämä hinnat sisältävät kuljetukset Bussi-Mannisen bussilla Suomessa ja Tallinnassa, laivamatkat kansi-paikoin Tallink MyStar-laivalla, yöpymisen Sokos Hotel Virussa, hotelliaamiaisen, kiertoajelun kuljettajan johdolla ja Tallink Siljan polttoainelisämaksun.

Matkaohjelma

Lauantai 10.12.2022

- Lähtö Tampereelta kohti Helsinkiä ja Länsisatamaa aamulla n. klo 06:15. Matkalla tauko.

- Tallinkin uusin laiva MyStar lähtee kohti Tallinnaa klo 10:30 saapuen perille klo 12:30

- Perillä Tallinnassa bussi kuljettaa ryhmän keskustaan, jossa omatoimista aikaa vieraila ihastuttavalla Tallinnan joulutorilla.

- Klo 15.00 majoittuminen Sokos Hotel Virussa.

- Loppupäivä omatoimista aikaa nauttia hotellin ja Tallinnan palveluista, kulttuuri- ja ostostarjonnasta sekä hyvästä ruuasta ja juomasta.

Sunnuntai 11.12.2022

- Aamiaisen hotellilla klo 07.00 alkaen.

- Aamiaisen jälkeen huoneiden luovutus, bussin pakkaaminen ja lähtö pienelle kiertoajelulle tutustumaan Tallinnaan kuljettajan johdolla.

- Siirtyminen satamaan puolenpäivän aikoihin. Satamassa on vielä aikaa käydä ostoksilla.

- Tallink MyStar lähtee takaisin Helsinkiin klo 13.30 ja saapuu perille klo 15.30.

- Kotimatka alkaa heti maihinnousun jälkeen. Perillä Tampereella noin klo 19.00.

Ilmoittautuminen mukaan

Lopullinen hinta määräytyy lähtijöiden lukumäärän mukaan. Sitovat ilmoittautumiset 4.10. mennessä matkatoimistoon Kaisa Latvamäelle: **puh 03 486 4700**, tai sähköpostilla **kaisa@bussi-manninen.fi**

Matka tulee olla maksettuna 31.10. mennessä Keskusjärjestön Nordea-tilille: FI97 1147 3001 0131 31. Lisää maksun viestikenttään matkustajien nimet.

Lisätietoa voit soittaa mukaan matkaan lähtevältä hallituksen jäseneltä Lauri Pitkäseltä, numerosta 0400-336077.

Tervetuloa mukaan matkaan!

Entä jos...?

Tätä kirjoittaessani en vielä tiedä josko sähköä talletaan talvella jakaa arkipäivisin pari tuntia kesätauoin, tarkoituksena leikata kalleimman ajan kulutusta tai saada ylipäänsä sähkö riittämään. Parin tunnin katkos ei sinänsä olisi katastrofi, mutta esim. haja-asutusalueilla taannoisen tapaninpäivän myrsky katkoi linjoja ja aiheutti useamman päivän ongelmia, vaikka ulkolämpötila ei ollut paljoakaan pakkasella.

Pitkään sähkökatkokseen varautuminen talvipakkasella edellyttää uunilämmityksiä, joiden avulla selvitään ilman vaurioita. Uunit tarvitsevat toki kuivia klapeja. Jääkaapin elintarvikkeiden pelastamisessa auttaa lumihanki, mutta pakasteiden sulamisen estämiseen tai kaivoveden pumppaamiseen tarvitaan aggregaatti, eli pieni bensiini- tai dieselkäyttöinen generaattori.

Lämmintä pesuvettä saa, jos on puulämmitteinen liesi tai puukiuas, jossa on vesisäiliö tai peräti erillinen puulämmitteinen vesisäiliö.

Muutoinkin sähkökatkoksista selviäminen onnistuu pitkälti 50-luvun keinoin, eli on paristoja, säilykeitä, öljylamppu, ikkunoiden eteen raskaat verhot ja jäätymisalttiit putket ovat suojattuna. Jos joukkoliikenne ei toimisi, olisi hybridi- tai täyssähköauto kova sana. Maaliskuun – lokakuun välisenä aikana aurinkopaneelit tukisivat sähköpuolta. Sähkön varastointi vetytekniikkaan odottaa vielä läpimurtoa, ja muutama vuosi olisi kärvisteltävä aika perinteisin keinoin.

Börje Hagner

1950-luvun vedenlämmitin on pidetty toiminta-valmiina – toivottavasti siihen ei tulevaisuudessakaan tarvitse turvautua.

TEEN TYÖT JOISTA ET ITSE SELVIÄ

- Pihapuiden kaadot
- Risujen/puiden poiskuljetukset
- Kantojen poistot jyrsimellä
- Pensas-, tuija- ja kuusialtojen leikkaukset
- Omenapuiden karsiminen
- Pihan- ja maanmuokkaukset
- Rännien puhdistus ja ulkopuolinen pesu
- Omakotitalojen ja kesämökkien ulkomaalaukset
- Piha- ja kivilaattojen puhdistukset
- Muut koti- ja mökkityöt

TMI AVUKSILEO
puh. 040 961 5932

Muista kotitalousvähennys!
Vastuuvakuutus on!

SÄHKÖREMONTTI Kantam Oy

Luotettava
Kumppani

- Sähköremontit, vanhat rakennukset osataan
- Sähköasennukset, LED-valaistukset
- Työt ammattitaidolla yli 35 vuoden kokemuksella

Jari Tunkkari, 040 938 1400
www.kantam.fi

✂ Leikkaappas talteen

Mitä virkaa on energiatodistuksella?

Energiapula tai -kriisi ja sen johdosta noussut sähkön hinta koskettaa meitä kaikkia. Ensi talvena luvassa on oletettavasti vielä nykyistäkin suuremmat sähkölaskut. Erityisesti omakotitaloasukkaita kiinnostavat nyt erilaiset keinot säästää energiaa, vähentää kotitalouden sähköstä riippuvaisuutta tai saavuttaa jopa mahdollisesti energiaomavaraisuus aurinkopaneelien asentamisella oman talon katolle. Mikä sitten on rakennuksen energiatodistus ja mitä virkaa sillä on?

Jo lähes 10 vuotta sitten (v. 2013) tuli voimaan laki rakennuksen energiatodistuksesta. Lain tarkoituksena oli erityisesti lisäämällä mahdollisuuksia rakennusten energiatehokkuuden vertailuun edistää rakennusten energiatehokkuutta ja edistää uusiutuvan energian käyttöä rakennuksissa. Lain mukaan rakennuksen omistaja vastaa siitä, että rakennuksen energiatodistus hankitaan ja että sitä tai siinä olevia tietoja käytetään rakennusta, rakennuksen osaa tai huoneistoa taikka niiden hallintaoikeutta myytäessä tai vuokrattaessa. Poikkeuksena ovat nykyään alle 50 m²:n suuruiset rakennukset ja loma-asunnot. Myyntiä tai vuokrausta koskevassa julkisesti esille laitetussa ilmoituksessa tulee mainita myytävää tai vuokrattavaa kohdetta koskeva energiatehokkuutta kuvaava tunnus. Myös kohteen esittelytilanteessa mahdollisen ostajan tai vuokralaisen nähtävillä tulee olla voimassa oleva energiatodistus.

Energiatodistuksen hyväksi puoleksi esitetään sen sisältämät toimenpide-ehdotukset energiatehokkuuden parantamiseksi. Todistus helpottaa myös eri rakennusten energiatehokkuuksien vertailua osto- ja vuokraustilanteissa. Todistuksen huonona puolena pidetään sen aiheuttamia joidenkin satojen eurojen kustannuksia (pientalo) ja hyödyttömyyttä rakennuksen todellisen energiankulutuksen mittarina. Pientalopuolella todistusta on pidetty turhana tai sen aiheuttamaa kustannusta liiallisena, koska todistus edelleen jää usein omakotitalon myyjältä hankki-

matta. Tänä päivänä ei onneksi enää samalla tavalla kyseenalaisteta kuntotarkastuksen teettämistä omakotitaloon ennen kauppaa (vaikka siihen ei ole edes velvoittavaa lakia olemassa). Kuntotarkastus nähdään hyödyllisemmäksi kuin energiatodistus.

”Ostaja on tietoinen, ettei kaupan kohteesta ole laadittu lain edellyttämää energiatodistusta. Kaupan osapuolet ovat tietoisia energiatodistuksen hankkimatta jättämisen aiheuttamista mahdollisista seurauksista.”

Energiatodistuksen hankkiminen on lain mukaan myyjän tehtävä.

Rakennuksen energiatodistuksiin sinänsä ei juurikaan liity ostajan ja myyjän välisiä riitoja, mutta omakotitalojen todelliseen energiankulutukseen, lämmityskustannuksiin ja niistä annettuihin tietoihin liittyen kylläkin. Erilaisissa riitatilanteissa vastaan tulee kuitenkin hyvin monien omakotitalojen kauppakirjoja, joissa on todettu, ettei kohteella ole laadittu lain edellyttämää energiatodistusta. Miten tämä on mahdollista, vaikka todistuksen hankkimisesta on säädetty velvoite laissa?

Myyntitilanteessa ei voida ostajan ja myyjän välillä pätevästi sopia, että myyjä ja ostaja hankkivat energiatodistuksen yhdessä tai että todistuksen

hankkii ostaja, vaan se kuuluu lain mukaan myyjän tehtäväksi. Myyjä voidaan velvoittaa hankkimaan todistus jälkikäteen. Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskus ARA valvoo energiatodistuksen noudattamista. Jos rakennuksen omistaja ei ole hankkinut lain edellyttämää todistusta, ARA kehottaa korjaamaan asiantilan määräajassa. ARA voi asettaa myös uhkasakon velvoitteen tehosteeksi. ARA:n nettisivujen artikkelin mukaan uhkasakkoja ei ole vielä kertaakaan asetettu, vaan yhteydenotto myyjään ja vahva kehoitus on riittänyt korjaamaan puutteen (artikkeli lokakuulta 2021). Viranomainen voi tarvittaessa myös teettää puuttuvan energiatodistuksen, jolloin kustannukset peritään myyjältä. Energiatodistus voidaan siis vaatia tehtäväksi myös jälkikäteen talokauppojen jo toteuduttua.

Välitysliikkeen puolestaan tulee hyvän välitystavan mukaan pyytää rakennuksen energiatodistus toimeksiantajalta. Rakennuksen energialuokka merkitään myynti- ja vuokrausilmoituksiin energiatodistuksessa olevalla kirjaimella (E-luku). Myynti- ja vuokrausilmoituksissa tulee energialuokan kirjaintunnukseen lisätä myös energialuokan kirjaintunnuksen alaindeksi (esimerkiksi C2013). Alaindeksi kertoo siitä, minkä voimassaolleen säädöksen mukaan todistus on laadittu.

Mikäli kohteesta ei ole laadittu energiatodistusta, välitysliikkeen tulee kehottaa toimeksiantajaa hankkimaan sellainen. Mikäli toimeksiantaja ei hanki todistusta kehoituksesta huolimatta, tulee välitysliikkeen kertoa, että rakennuksen omistaja voidaan em. tavalla ARA:n toimesta velvoittaa sellainen jälkikäteen hankkimaan. Todistuksen puuttumisesta tulee ilmoit-

taa myynti-ilmoituksessa, esitteessä ja kauppakirjassa. Välitysliikkeen tulee kertoa energiatodistuksen asettamista velvoitteista ja niiden laiminlyönnin seuraamuksista myyjälle toimeksiantosopimusta tehtäessä ja ostajalle ennen ostopäätöstä. Välitysliikkeen on pystyttävä osoittamaan, että energiatodistuksen puuttumisesta ja sen merkityksestä on kerrottu kaupan osapuolille. Tämä voi tapahtua esimerkiksi antamalla erillinen asiakirja kaupan osapuolille, jossa asiasta kerrotaan. Välitysliikkeen on lisäksi kiinnitettävä osapuolten huomiota siihen, että koska kyse on lain vaatimasta asiakirjasta, joka tulee olla hankittuna jo ennen myyntitilannetta, energiatodistuksen puuttumisen kirjaaminen kauppakirjalle ei poista myyjän lakisääteistä vastuuta hankkia energiatodistus. Aluehallintovirasto voi puolestaan antaa välitysliikkeelle varoituksen, jos energiatodistukseen liittyvää tiedonantovelvollisuutta ei ole täytetty.

Yhtä kaikki, kaikesta edellä selvitetystä huolimatta energiatodistusten saralla lain säännösten noudattaminen ei ole vielä kukaan itsestäänselvyys. Asuntoilmoituksia selatessa näkyy usein edelleen teksti *"Ei lain vaatimaa energiatodistusta"*. Energiatodistusta ei ole koettu hyödylliseksi tai hintansa arvoiseksi, kun todistuksia ei järjestäen hankita.

Voisiko asiantilan muuttaa se, että ostajaehdokkaat pontevammin kyselisivät todistuksen perään ja vaativat sen hankkimista? Nykyisessä energiakriisitilanteessa omakotitalon ostajia kun kiinnostaa erityisesti kiinteistön lämmitysmuoto ja energiankulutus. Energiatodistuksen tulee sisältää edellä selvitetillä tavalla toimenpide-esityksiä rakennuksen energiatehokkuuden parantamiseksi. Voisi kuvitella, että näitä

ehdotuksia nyt arvostetaan ja niistä ollaan kiinnostuneita. Energiakriisi ja sähkön hinnannousu voivatkin edistää energiatodistuksen hankkimista isossa mittakaavassa.

Toinen kannustin energiatodistuksen hankintaan voi olla myös ns. vihreiden asuntolainojen yleistyminen. Energiatehokkaaseen asuntoon voi saada asuntolainan tavallista asuntolainaa pienemmillä kustannuksilla. Pankeilla on tällä hetkellä omat kriteerinsä vihreän asuntolainan myöntämiselle, mutta jatkossa kriteerejä mahdollisesti yhtenäistetään.

Tiina Koskinen-Tammi,
Asianajotoimisto Alfa Oy

Olen Lamminpää-Tohlopin Omakotiyhdistyksen hallituksen jäsen ja myös jäsen Tampereen omakotiyhdistysten keskusjärjestön hallituksessa. Jatkan tänä vuonna artikkelien kirjoittamista Tampereen Omakotiviestiin kiinteistökauppaan ja omakotitalojuridiikkaan liittyvistä aiheista.

Hoidan työkseni erilaisia omakotitaloihin, muihin kiinteistöihin ja asuntoihin sekä sisäilmaongelmiin liittyviä riitatapauksia. Asuntokaupan turvan ja kuntotarkastusten aihepiiriin osuvat viikottaiset blogitekstit voit lukea osoitteessa talojuristit.fi

Aloita biojätteen lajittelu kimpassa!

Biokimppa on edullinen ympäristöteko yhdessä naapureiden kanssa

Lue lisää:

PJHOY.FI/BIOKIMPPA
tai kysy asiakaspalvelustamme

SAA SATAA.

Sade kuuluu Suomen syksyyn, mutta ei sisälle silloinkaan. Varmistetaanko, että kotitalosi on valmis syksyn sateisiin? Tarvittaessa remontoimme ripeästi, sillä tehtaillamme terästä riittää.

**Varaa maksuton katon
tai kattoturvan kuntotarkastus!**
03-3390 0401 | [vesivek.fi](https://www.vesivek.fi)

VESIVEK

Tiina Koskinen-Tammi
asianajaja, OTT, varatuomari
050 593 5545
tiina.koskinen-tammi@alfalaw.com

Leena Laurila
asianajaja, varatuomari
040 761 2320
leena.laurila@alfalaw.com

Asiantuntevaa asianajoa asunto-, kiinteistö-, rakennus- ja sisäilma-asioissa

Maksuton alkuneuvonta puhelimessa

alfalaw.com | talojuristit.fi

alfa
ASIANAJOTOIMISTO

Asianajotoimisto Alfa Oy, Hämeenkatu 20 A 6. krs, 33200 Tampere

Rami Kotilainen kuvattiin Tampereen sähkölaitoksen vanhassa valvomossa. Tästä huoneesta ohjattiin ja tarkkailtiin sähkön siirtymistä Tampereen eri kaupunginosiin. Liipasinkahvoissa ja veiveissä on sellaista konkreettisuutta, jota piilossa kulkevaan sähköön harvemmin osaa liittää. Ikkunan takana pauhaa Tammerkoski, jonka kuohuista edelleen tuotetaan sähköä.

Talvi on tulossa ja energia on kalliimpaa kuin koskaan aiemmin

Mitä omakotiasujan ainakin kannattaa tehdä?

Onekkaita ovat he, jotka laskettelevat talven pakkasiin vuoden tai parin takaisilla kiinteähintaisilla sähkösopimuksilla. Olen kateellisena kuullut tuttavien kehuskelevan jopa 5 sentin kWh sopimuksilla, jotka voivat olla voimassa vielä kaksikin vuotta. Omat sähköni tulevat Fortumilta, joka viikko sitten kirjeitse ilmoitti sähkön maksavan lokakuusta lähtien 35 senttiä/kWh. Nousua oman sopimukseni hinnoittelussa on kahden vuoden takaisesta reippaat 700%. Aika kivuliasta. Maalämpöpumppu ehti maksaa itsensä kuudessa vuodessa takaisin, mutta kuinkas nyt suu pannaan, jos talvesta tuleekin poikkeuksellisen kylmä?

Nyt jos koskaan kaivataan tarkkuutta energia-asioissa. Omakotiasuja on erityisessä tilanteessa, jos puhutaan energian säästämisestä. Oma tupa, oma vastuu. Mitä siis omakotiasujan ainakin kannattaa tehdä? Kylmäävään kysymykseen vastauksia tarjoaa Rami Kotilainen. Hän on energia-asiantuntija Ekokumapanit oy:stä ja tekee kuluttaja- ja energianeuvontaa Pirkanmaan alueella. Kotilaista voi myös tilata puhumaan esim. omakotiyhdistyksen kokoukseen sähköpostitse osoitteesta rami.kotilainen@tampere.fi.

Euroopan energiakriisi

Kotilainen on ollut viime ajat ymmärrettävästi kiireinen. En ole ainoa toimittaja, joka häntä on tavoitellut. Energia on joka osaltaan kuuma peruna. Eurooppa pyrkii melko yhtenäisenä rintamana irti Venäjän kaasusta, öljystä ja kivihiiilestä. Tämä prosessi vaikuttaa sähkön hintaan vielä pitkään, eikä Kotilainen usko hintojen palaavan enää lähellekään 5 sentin kWh hintoja. Varsinkin Keski-Euroopassa on koko energijärjestelmää rakennettu suurelta osin juuri kaasun varaan.

Koska Suomi on mukana Euroopan sähköpörssissä, on ihan oikeasti mahdollista, että sähkö jonakin tyyneenä kovan pakkasen talvipäivänä hetkellisesti loppuu kesken. Tämän välttämiseksi eri riitä, että teollisuus jaksottaa tuotantoa, vaan myös kotitalouksien pitää olla mukana säästämässä sähköä. "Kulutus on yksilötasolla vain pieniä pisaroita, mutta koska pisaroita on niin paljon, niin sillä saadaan isoja vaikutuksia", Kotilainen kertoo. Sama idea pätee myös kodin sähkölaskuun – monesta pienestä säästöstä syntyy merkittävä säästö.

1920-luvun hirsitalo vai 2020-luvun kivitalo?

Kun puhutaan omakotitalon energia-asioista isomalle yleisölle, on pakko hieman yleistää. Erilaisilla taloilla on erilaiset tarpeet. "Ihan ensimmäinen asia koko energijärjestelmää ajatellen on se, miten kontrolloidaan talosta poistuvia energiavirtoja – eli lämpöhukkaa. Eristykset ja tiivistykset ovat oleellisia asioita."

"Ikkunoiden ja ovien kohdalla on keskeistä ymmärtää, että jos meille tulee kylmän tunne, me nostetaan huonelämpötilaa sen mukaisesti", Kotilainen aloittaa. Ilmavirta iholla muuttaa koettua lämpötilaa. Samaan tapaan kuin kesällä tuulenvire viilentää kuumallakin säällä, vaikka lämpötila ei sinällään muutu miksiäkään. Jos ikkunoista tai ovista vetää, liikkuu ilma sisätiloissa väärällä tavalla ja kylmän tunne alkaa ohjata lämmitystä.

Valskaavat ikkunat ja ovet myös vuotavat lämmintä ilmaa ulos talosta. "Ovista ja ikkunoista on syytä tarkistaa tiivisteet", Kotilainen ohjeistaa. Tiivisteet ovat ns. kulutustavaraa, sillä ne painuvat kasaan ja voivat myös hapertua. Kotilainen arvioi omakotiasujan itse pystyvän uusimaan nämä tiivisteet ja antaa pari vinkkiä urakkaa varten. Tiivisteet, jotka painetaan kiinni oven tai ikkunan uraan pysyvät yleensä paremmin kiinni, mutta P- ja E-muotoiset tiivisteet kannattaa varmistaa paikoilleen niittipyssyn avulla. Tiivisteiden oma liimapinta voi kulua nopeastikin pois ja tiivisteitä kiinnitettäessä on vaikeaa saada pohja täysin puhtaaksi, jolloin lika heikentää liiman pitoa.

"Painovoimaisen ilmanvaihdon kanssa sitten tarkkana, kun tiivistellään ovia ja ikkunoita! Jos ei ole erilisiä korvausilmareittejä ja räppänäitä, niin varsinkin vanhemmissa taloissa korvausilma on tavattu ottaa nimenomaan tiivisteiden välistä. Ikkunoista ulompi ruutu on alhaalta auki, sisempi ylhäältä, mistä tulee pieni ilmavirta läpi." Näitä reittejä ei parane tukkia, ellei ole varmuutta puhtaasta korvausilmasta. Jos talossa on koneellinen tulo- ja poistoilma saavat ikkunat ja ovet olla täysin tiiviit.

Jos ikkunat tiivisteistä huolimatta ovat kovin vetoiset on olemassa myös ilmansulkuteippejä, joilla ik-

kunoita voi tiivistää. Kulttuurirakennuskeskus Piurun sivuilta (www.piiiru.fi) kannattaa tarvittaessa lukea tarkemmin vanhojen talojen tiivistämisestä ja sopivista ikkunateipeistä. Mitä tahansa teippejä ei ikkunaan kannatakaan sovitella, sillä monet teipit repivät maalipinnan teippejä poistettaessa.

Ilmanvaihdossa lämmintä ilmaa karkaa talosta jopa kolmannes. Koneellinen ilmanvaihto lämmön talteenotolla on erinomainen tapa saada suuri osa lämmöstä takaisin sisäilmaan. Vanhoissa taloissa koneelliseen ilmanvaihtoon siirtyminen vaatii tarkkaa asiantuntijan suunnittelutyötä, mutta suuri projekti saattaa maksaa itsenä takaisin nopeasti, varsinkin korkeilla energian hinnoilla. Ja jos sinulla ilmanvaihdon tokone jo on, muista pitää suodattimet puhtaana!

Missä lämpöä oikeasti tarvitaan?

Lämpötilaero sisä- ja ulkotilan välillä on toinen avainasia. Omakotitaloissa on usein tiloja, jotka ovat vähäisellä käytöllä. Kysymys näitä tiloja koskien kuuluu, onko tarpeen pitää lämpötilaa yli 20 asteen?", Kotilainen tiivistää. "Onko siellä kellarin verstaalla pakko olla t-paita päällä, vai voisiko laittaa työtakin päälle nikkaroidessaan?" Sama pätee vierashuoneisiin, työhuoneisiin ja kaikkii tiloihin, jotka eivät ole käytössä. Väliovet sulkemalla voidaan lokeroita lämpimiä ja viileitä tiloja. Jos tiedetään tilaa kohtaa käytettävän, voi sen lämmittää aina tarpeen mukaan.

Valtion kestävän kehityksen yhtiö Motivan laskelman mukaan sisätilojen lämmityksen yhden asteen laskeminen vähentää noin 5% koko energiankulutuksesta vuodessa. Tämä säästö voidaan helpoiten toteuttaa laskemalla juuri vähäisellä käytöllä olevien tilojen lämpötilaa. Ja talvella sopii sisälläkin kulkea vähän paksummissa vaatteissa.

Ikkunat peittoon pimeän tullen

Vaikka ikkunat olisivatkin uudet ja tiiviit, on fysikaalinen väistämättömyys, että lasin sisäpinta on melko kylmä. Lasi hohkaa siten kylmää ilmaa sisätilaan, ja varsinkin huoneissa, joissa vietetään aikaa ikkunoiden lähellä, voi tästä seurata kylmän tunnetta. Vaihdoehdot silloin ovat siirtyä kauemmas ikkunasta, tai peittää ikkuna rullaverholla. Varsinkin pimeän tullen ja ulkolämpötilan laskiessa, voi lämpöä säästää pitämällä verhoja kiinni, jolloin säteilyn kautta poistuva lämpö on määrältään pienempi.

Yläpohjan eristeet kuntoon

Jos talven kovilla pakkasilla katon reunaan muodostuu suuria jääpuikkoja, on se melko selvä indikaattori yläpohjan eristyksen puuttellisuudesta. "Tärkeää yläpohjaa eristettäessä on huomioida, että se myös

tuulettuu. Ei parane innoissaan lisäeristää väärin ja saada vahingossa aikaa vielä suurempia ongelmia", Kotilainen varoittaa.

Vanhemmissa taloissa, joissa ei ole höyrynsulkua ylöspäin, katolle karkaavan lämmön mukana siirtyy myös paljon kosteutta. Jos tämä kosteus jää jumiin rakenteisiin, kustuvat eristeet, aiheuttaen riskin homevaurioille. Tämän takia pitää olla tarkka käytettävien eristeiden kanssa. "Jos kyseessä on 50-luvun purueristys, en lähtisi laittamaan sen päälle uretaanilevyä", Kotilainen valistaa. Yleisesti turvallisempi eriste on sellupohjainen ekovillalevy. Levy sen takia, että se pysyy puhallettavaa ekovillaa paremmin paikallaan, kun räystäslinjalta ylöstuleva korvausilma liikkuu tilassa välikatolla. Talon päätykolmioiden venttiileistä ilma pääsee ulos ja ilma pääsee vaihtumaan riittävästi. Välikatolla kannattaa vierailla ajoittain tarkistamassa, että asiat ovat kunnossa.

Käyttöveden lämmitys on suuri osa omakotitalon energian kulutuksesta

Tulevina vuosina suunta on yhä enemmän kohti pörsisähköä. Varsinkin silloin tulee tärkeäksi keskittää käyttövedenkin lämmitys yölle, kun sähkö on yleensä selvästi halvempaa. Ennen tätä voidaan kuitenkin

säästää lämmintä vettä sekä lyhentämällä suihkuja että vähentämällä vedenpainetta. Joillekin saattaa sopia myös vähän viileämpi suihkuveden lämpötila. "Tein äskettäin laskelman nelihenkiselle perheelle suihkuveden säästöstä. Puolittamalla lämpimän veden käyttö syntyi noin 2000kWh:n vuosittainen säästö", Kotilainen tarkistaa.

Vaikka oma sähkösopimus olisikin vielä kiinteähintainen, pörssisähkön liikkeistä kannattaa kuitenkin olla tietoinen jo nyt. Kun sähkö on kalleimmillaan, on sähköverkossa suurin ruuhka. Nämä ovat ne hetket, jolloin sähkö saattaa loppua kesken. Kotitaloudet muodostavat suuren osan sähkön kokonaiskulutuksesta ja jos sähkökatkoilta halutaan välttyä, pitää tulevana talvena kaikkien olla valmiita kantamaan kortensa kekoon. "Se mitä haluan tästä ammattilaisena sanoa on, että autetaan kaikki välttämään sitä tilannetta, että sähköt joudutaan pistämään poikki."

Sähkölaiteissa on eroja

Vaikka talon ja käyttöveden lämmitys ovat omakotiasujan suurimmat energian kuluttajat, muodostavat sähkölaitteet suuren osan kokonaiskulutuksesta. Jääkaappi ja pakasti imevät sähköä jatkuvasti ja onkin syytä varmistaa, että niiden takana ilma pääsee

kiertämään vapaasti ja takaritilät ovat puhtaana. Pakastimen sisäseinissä ei myöskään parane olla jääkerrosta. Jos on mahdollista pitää pakastinta valmiiksi kylmässä tilassa, vaikkapa kylmällä verannalla, vie pakastaminen paljon vähemmän sähköä. Entäpä kuka muistaa käyttää pesukoneen ja tiskikoneen ekotilaa? Pikapesu vie tuplasti sähköä.

Suurempia tehopiikkejä aiheuttavat uuni, liesi, kiuas ja esim. auton sisäilmanlämmitin, joka saattaa olla päällä pidemminkin ajan kerrallaan. Pöytätietokoneissa on usein yli 500 wattinen virtalähde, ja taulutelevisio kuluttaa helposti yli 100W, suuresta kotiteatterista puhumattakaan. Valmiustilat kodinkoneilla eivät kuluta sähköä erityisesti, mutta viimeisetkin monisatawattiset ulkotilan halogeenivalot on jo aika vaihtaa ledeihin.

Tulevaisuuden kotisähkö

Öljylämmityksestä maalämpöön tai ilma-vesipumpuun siirtymiselle saa edelleen valtion tukea. ARA myöntää energia-avustuksia asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin vielä 2022 loppuun. ELY:n tuelle on tullut jatkoaika öljystä irtautumiselle. Tukeen kuuluu myös korotettu kotitalusvähennys.

Keskustelumme lipsahti myös aurinkopaneeleihin ja omakotitalojen tuleviin mahdollisuuksiin. Tulevaisuudessa tullaan näkemään kotitalouksissakin enemmän suuria akkuja, joihin aurinkopaneeleilla tuotettua sähköä voidaan varastoida. Varsinkin sähköautojen yleistyessä, voidaan sähköauton akusto ottaa osaksi talon järjestelmää. "Kysymyshän on, että kuinka moni oikeasti tarvitsee autostaan täyttä toimintasädetä? Onko tarpeen olla useampi sata kilometriä koko ajan käytettävissä, kun keskimääräisesti ajot ovat vain muutamia kymmeniä kilometrejä vuorokaudessa. Loppu akuston kapasiteetista olisi siten käytettävissä talon sähköjärjestelmän joustoon", Kotilainen visioi.

Suomessa vuorokauden sisäinen jousto ei kuitenkaan ole se suurin ongelma, vaan pitkä, kylmä ja pimeä talvi. Vielä omakotitaloihin ei ole olemassa kustannustehokkaita pitkien jaksojen energianvarastointijärjestelmiä. Järkevämpää on käyttää investoinnit siihen, että rakennuksessa tarvitaan vuoden ja erityisesti lämmityskauden aikana vähemmän energiaa.

Teksti: Aki Tulikari

Valokuva: Aki Tulikari

Kuvituskuvat: Midjourney tekoäly

OMENOITA!

Juha Luhtalampi on tuonut 75 kiloa omenoita puristettavaksi Nekalan mehuasemalle. "Enemmänkin olisin tuonut, koska tää on niin törkeen hyvää, tää omenamehu. Mä juon sitä aina saunajuomana. Se on ihan viimeisen päälle hyvää keskellä talvea, kun vilvottelee terassilla", Juha fiilistelee. Kyseessä on omenamehukonkari, jonka tuomat omenat ovat lähinnä oman pihan omenapuista. Ja puutkin on aikoinaan itse taimesta kasvatettu.

Omakotitalot ja omenat menevät mielikuvissa vahvasti yksiin. Varsinkin vanhemmilla omakotitaloaluilla on ennemmin sääntö kuin poikkeus, että pihassa kasvaa useampi omenapuu. Siinä missä omenapuut yhdistävät meitä omakotiasujia, onkin eri asia miten omenat käytetään. Vaikka Juha Luhtalampi toivoisi vielä paljon enemmän omenoita, kärsii moni omakotiasuja puun alle mätänevistä omenoista, joita ei työpäivän ja arjen askareiden jälkeen enää jaksa poimia.

"Tästä tulee sellaiset 11 hanapakkausta (ä 3 litraa), josta kun annan kaikille aikuisille lapsille yhdet ja vanhemmille myös, niin seitsemän jää omaan käyttöön. Vielä yksi teinipoika on kotona, ja sehän joisi ne kaikki vaikka kerralla, jos antaisin. Eli ei nää kestä valitettavasti, kun johonkin marraskuulle", Juha laskee. Lajikkeesta ja omenan kypsyydestä riippuen yhdestä kilosta omenaa tulee 0,5-0,7 litraa mehua.

"Omenahillo on hyvää!", mehupisteen edellinen asiakas Maria Lähteenmäki liittyy keskusteluun. "Ja sitä voi tehdä ihan mikrossakin! Mehun ja hillon lisäksi kolmas tapa mitä me ollaan tehty on vähän työläämpö. Omenat kuoritaan ihan sellaisella Clas Ohlsonin 15 euron koneella, joka sen jälkeen leikkaa niistä renkaita tai sellaisen pitkän spiraalin. Sen voi edelleen kuivata tai pistää tuoreena pussiin ja pakastaa. Niistä saa hyvin vaikka riisiomenapuroa. Kun siinä ei enää ole kuorta, niin se taipuu moneen", Maria ohjeistaa.

Lotta on päivystämässä Mehuaseman puhelimella. "Osa asiakkaista valitettavasti toivoo mehustusaikaa samalle viikolle, kun katsoo sinne puihin vähän liian myöhään. Esimerkiksi tällä hetkellä ei viikkoon ole oikeastaan yhtään vapaata aikaa", Lotta kertoo. Parempi varata aika siis mielellään pari viikkoa aiemmin. Mehua puristetaan kuitenkin vielä pari kuukautta – käytännössä niin pitkään kuin omenoita riittää. "Omenoita on

Maria Lähteenmäellä oli omat pullot ja kanisterit mukana. Mehua kertyi puolet omenoiden painosta, noin 30 litraa.

montaa lajiketta ja kesä- ja talviomenaa, eli sesonki jatkuu vielä monta viikkoa", Lotta tuumii.

Mehustuksen hinta on Marttojen Nekalan mehuasemalla 0,90 € kilolta omenoita pastöroidulle mehulle ja 0,85 € ilman pastörintia. Jos ei ota mukaan omia pulloja tai kanistereita, voi paikanpäältä ostaa kahva- ja hanapusseja.

Jos omenasi ovat viime vuosina jääneet omenapuun alle maatumaan, tänä vuonnahan voisi koittaa vaikka mehustusta. Tai hilloa, piirakoita, keittää mehua mehustimella, rinkuloita, siideriä... Jos ei mikään näistä nappaa, laita viestiä Moron Omenapörssiin, niin joku onnekas, jolla on vähän enemmän aikaa tulee noutamaan omenasi ja kiittää lähtiessään. Olisikin pitänyt pyytää Juha Luhtalammelta numero lehteen laitettavaksi, niin olisi riittänyt saunajuomat pitkälle kevääseen!

Teksti ja kuvat: Aki Tulikari

Mehuaseman Melissa näyttää kuinka mehu syntyy. Huuhtelun jälkeen omenat nostetaan ylös silppuriin, joka tekee niistä hakkelusta. Hakkelus annostellaan kankaille, joiden läpi mehu puristuu.

Jos omenat ovat liian kypsiä, kankaat menevät helposti tukkoon. Omenoista tulee silloin enemmän hilloa kuin mehua. Suurimmat lastit ovat olleet lähemmäs 300 kiloa, tyypillisemmin alle 100 kiloa.

Kankaan sisään piilotettu hakkelus laitetaan levyjen väliin päällekkäin. Levyjä puristetaan prässillä, ja mehu virtaa suureen saaviin. Saavista mehu siirretään suoraan pulloon tai pastöroidaan.

Nyt tarkkana! Vasta puristettu ja pussitettu mehu on juuri pastöroitu ja edelleen polttavan kuumaa. Mehukonkari Juha Luhtalammella on kuitenkin varmat otteet.

Ajaminen pysäköintialueella

Kun omakotitalon omistaja remontti- ja huoltokierreiltään ennättää, hän voi ajaa ruokaostoksille markettiin ja siellä parkkialueelle. Paikka on tosi vaarallinen, koska siellä sattuu ilmeisesti eniten kolareita pienemmätkin lommot huomioiden.

Uusi tieliikennelaki tuli voimaan kesäkuussa 2020. Uudessa laissa tekstit muuttuivat, mutta sääntöihin, jotka vallitsevat parkkipaikalla ei oleellisia sisältömuutoksia tullut.

Kun parkkipaikan kulkuväylillä parkkiruutujen ympärillä sattuu kolari, ja aletaan etsimään syyllistä, merkitystä on edelleen sillä, kumman käyttämä ajoväylä näyttäisi pääväylältä toiseen verrattuna. Oikeuskäytännössä on käytetty sanontoja: ”eriarvoisuus ilmeinen”.

Kun parkkipaikalla sattuu kolari, merkitystä on edelleen sillä, kumman käyttämä ajoväylä näyttäisi pääväylältä toiseen verrattuna.

Ratkaisussa KKO 1989:46 autoilija B ajoi pysäköintiruutujen välissä olevaa pienintä kokoomaväylää ja A laajempaa väylää, josta alueelta pääsi jo poisikin. Kaikki seikat huomioiden korkein oikeus katsoi, että väylien eriarvoisuus ei ollut niin ilmeinen, että B:n olisi tullut väistää A:ta. Sovellettavaksi tuli tieliikennelain perussäännös, jonka mukaan A:n piti väistää B:tä, joka tuli oikealta. Samaa ongelmaa kohtaavien väylien ilmeisestä eriarvoisuudesta on käsitelty mm. Vaasan hovioikeuden ratkaisussa 15.7.1988/1164 ja Helsingin hovioikeuden ratkaisussa 17.3.1987/2672.

Kun em. ratkaisuja tarkastelee, niin voi varmasti sanoa, että parkkipaikalla liikkuvan kannattaa olla hyvin

varovainen. Liikkujan on äärimmäisen vaikea arvioida, tuleeko hän väyläristeykseen, jonka väylien eriarvoisuus on ilmeinen. Huolellisen autoilijan kannattaisi näin ollen harrastaa yleistä varovaisuutta, joka on tieliikennelaissa on edelleenkin kirjoitettu kaikkien tiellä liikkuvien noudatettavaksi. Vaikka ehkä ajaisikin ilmeisesti ”pääväylää” pitkin, pitäisi ottaa huomioon, että toinen autoilija ei näin ajattele.

Vakuutuskeskus (ent. liikennevahinkolautakunta) on antanut myös saman suuntaisia lausuntoja. Niitä vain ei ole tällä hetkellä saatavissa keskuksen nettisivuilta uuden tieliikennelain ajalta.

Monesti tällaisissa ”risteysvahingoissa” syylliseksi todetaan osin kumpikin osapuoli.

Jos pääväylän ja sivuväylän risteyksessä sattuu kolari, asiaa käytännössä alkaa selvittää autojen liikennevakuutusyhtiöt. Miten ne pääsevät yhteisymmärrykseen, onkin hankalampi kysymys. Molemmilla yhtiöillä lienee kiusaus nähdä oma vakuutuksenottaja syyttömänä, tai ainakin enemmän syyttömänä kuin vastapuolen kuljettaja. Arvion teko vaikuttaa liikennevakuutuksen korvaukseen. Jos toista kuljettajaa pidetään yksin syyllisenä, hänen liikennevakuutuksensa maksaa vastapuolen auton korjauskulut kokonaan. Maksajayhtiö korottanee auton (”syyllisen kuskin”) bonuksia (eri yhtiöissä on eri tyytlejä). Täysin syyllinen osapuoli ei saa vastapuolen liikennevakuutuksesta mitään korvauksia. Eri asia on tietenkin, jos syyllisellä on omassa autossa kaikenvaravakuutus (kasko). Silloin hän saa vapaaehtoisella lisävarakuutuksellaan korvatuksi oman autonsakin vahingot.

Monesti tällaisissa ”risteysvahingoissa” syylliseksi

todetaan osin kumpikin osapuoli. Jos ilmeisellä pääväylällä ajaneella on esim. hirmu kova nopeus, se saattaa tuoda hänellekin vastuuta. Silloin liikennevakuutusyhtiöt maksavat vastapuolen korvauksia syyllisyyden suhteessa (esim. 1/3 vastaan 2/3). Vähemmän syyllinen saa enemmän vastapuolen yhtiöltä ja enemmän syyllinen vastapuolen yhtiöltä vähemmän.

Parkkipaikoilla yhtä yleinen vahinkotyyppi lienee se, että vastakkaisista pysäköintiruuduista aloitetaan ulosperuuttaminen yhtäkkiä. Sitten kolisee. Pääsääntö korvauksissa lienee se, että jos molemmat liikkuvat törmäyshetkellä, molempien autojen liikennevakuutukset maksavat puolet vastapuolen vahingoista. Jos toinen on pysähtynyt, kun toinen peruuttaa päälle, liikkuvan auton vakuutus maksaa. Mutta kuka pystyy varmasti sanomaan, kumpi liikkui ja kumpi ei? Parempi siis tässäkin tilanteessa kummankin autoilijan on olla varovainen, ettei tule peräkosketusta.

Yksi hyvä neuvo, jonka minäkin pystyn antamaan, on se, että ajaa autonsa suoraan ruutuun, josta voi poistua nokka edellä. Kun menee hieman väljemmille vesille parkkipaikalla, niin yleensä aina löytyy peräkkäin olevat tyhjät parkkiruudut, joista toisen läpi ajamalla saa autonsa toiseen ruutuun nokka valmiiksi poisajosuuntaan päin.

Malttia liikenteeseen varsinkin tosi vaarallisilla pysäköintialueilla!

Tampere 24.8.2022
Tarmo Lahtinen, asianajaja

LAKIMIEHEN PALSTA

Asianajaja, oik.lis. Tarmo Lahtinen vastaa Omakotiviestin lukijoiden kysymyksiin, jotka koskevat mm. kiinteistöjuridiikan ajankohdaisia asioita.

Kiinnostavat aiheet tai selvittävät tapahtumat tulisi esittää Lahtiselle hyvissä ajoin ennen seuraavan lehden ilmestymistä. Luonnollisesti juristimme antaa alan neuvoja maksutta yhdistyksen jäsenille ja tarvittaessa hoitaa niitä pidemmällekin kohtuuhintaan.

Yhteystiedot:
Puh. 040 5477874
asianajolahtinen@elisanet.fi

FUJITSU

ILMALÄMPÖPUMPUT

5 VUODEN TAKUU

VALMISTETTU
WILLIN POHJOLAAN

Fujitsun 10kW
ilmalämpöpumppu
ASYG30LM sopii hyvin isompiin
autotalleihin ja halleihin.
Pyydä tarjous!

- Markkinoiden tehokkain Fujitsu LZ Nordic
- Hyötysuhde SCOP 5.31 • Energialuokka A+++
 - Hyvä lämmöntuotto vielä -25 °C pakkasilla
 - Asuinrakennukset, kesäasunnot ja hallit

ILMA-VESILÄMPÖPUMPUT

Waterstage 2-16kW
Suoraohjaus 2-50kW
Uudisrakennukset ja saaneerauskohteet
Öljylämmityksen rinnalle ja tilalle

MIKKO POUSSA
0400 874 123
m.poussaoy@gmail.com
M.POUSSA OY
WWW.ILMAVESILAMMITYS.FI

FG Finland
www.fgfinland.fi

Tervetuloa majoittumaan meidän kotiin

Airbnb on palvelu, joka yhdistää majoitusta vailla olevat matkailijat ja omassa talossa tai asunnossa matkailijoita majoittavat. Kohta 15 vuotta täyttävä yritys on ehtinyt levitä Yhdysvalloista niin laajalle, että maailmalla majoituskohteita on jo yli 4 miljoonaa yli 180 maassa. Yksi näistä kohteista sijaitsee Tampereen Petsamossa. Pääsin haastattelemaan toukokuussa majoitushommat aloittaneita Marjo ja Vesa Harjua, joiden kotona on majoittunut vieraita jo yli kymmenestä maasta.

"Idyllistä kotimajoitusta omalla sisäänkäynnillä. Yksityinen huone rauhallisessa Petsamossa kävelymatkan päässä Tampereen keskustasta. Huoneeseen on oma sisäänkäynti. Lähistöllä Kaupin lenkipolut, Kaupinojan sauna, Rauhaniemen kansankylpylä ja Näsijärven uimarannat." Näin kutsuvasti lukee netin Airbnb-kuvauksessa. Kiittäviä arvosteluja on kertynyt jo 37, huikealla 4,89 arvosanan keskiarvolla. Kiitosta on kerännyt niin idyllinen ympäristö kuin mukavat majoittajat.

Miten keksitte lähteä majoittajiksi?

"Käytännössä sen takia, että meillä oli ylimääräistä tilaa. Vaikka vuokrattava tila onkin kodinhoitohuone, on se pääosin tyhjillään", Marjo kertoo. "Se huone vastaa pitkälti yksiötä. Ja erillinen yksiö se on ollutkin, silloin kun me muutettiin tähän taloon vuonna -94. Me ollaan avattu sieltä ovi muihin tiloihin", Vesa täsmentää. "Ihan alunperin se on ollut ilmeisesti sekatavarakauppa. Tuossa laitimmaisessa huoneessa on ollut meijerin myymälä ja tuossa nappikauppa", Marjo jatkaa. Suorastaan entisajan ostoskeskus siis.

Kyseessä on tosiaan kaunis ja iso, historiaa nähnyt puinen omakotitalo. Kolmen pojan muutettua omille teilleen on ylimääräistä tilaa jäänyt useamman huoneen verran. Tyhjä tila houkutteli tekemään jotain. "Toisaalta haluttiin myös saada kokemuksia ja vuorovaikutusta erilaisten ihmisten kanssa", Vesa kertoo. "Monennäköisiä ihmisiä on tavattu, vaikka kaikkia majoittujia ei tosin olla edes nähty. Koska huoneeseen on oma sisäänkäynti ja meillä on käytössä avainpiilo, niin jotkut tulee ja menee, eikä niitä nähdäkään", Marjo selvittää. "Tavoite on kuitenkin, että me tavattaisiin kaikki vieraat silloin, kun he saapuvat. On kiva luoda ensivaikutelma ja saada kontakti siihen henkilöön", Vesa sanoo.

Airbnb majoittuminen oli Marjolle ja Vesalle entuudestaan tuttua sekä ulkoimailta että Suomesta. "Jonkinlainen käsitys siitä mihin oltiin ryhtymässä siis jo oli. Nyt kun on itse aloittanut majoittamisen, niin kesällä Turussa itse majoituessa katseli ihan eri silmällä tietysti, että 'mitäs täällä on tarjolla'", Marjo naurahtaa. Turusta mallia ottaen on Airbnb-huoneeseen lisätty mm. sateenvarjo. Muutenkin huone on kehittynyt jo paljon sitten toukokuun niin sänkyjen kuin käytettävyyden osalta.

Kansainvälistä ja kotimaista

Selvästi suurin osa vieraista on suomalaisia. Heti alkuun oli kuitenkin enemmän kansainvälisiä vieraita, sillä toiminnan alkaessa oli käynnissä jääkiekon MM-

Harjuen 14-vuotias koira Nepsu on mukana menossa. Myös koirat ovat tervetulleita majoittumaan.

kisat Tampereella. Lista vierailijoiden kotimaista on jo pitkä vasta reippaan kolmen kuukauden toiminnan jälkeen: Italia, Kanada, Saksa, Libanon, Marokko... Kaikkiaan vieraita on ollut jo yli kymmenestä maasta.

Millaista majoittaminen on käytännössä?

"Tiettyyn aikaan päivästä pitää olla paikalla vaihtamassa lakanat ja siivoamassa tila seuraavia majoittujia varten", Vesa kertoo. Jos peräkkäisinä öinä on majoittujia ja edelliset lähtevät kahteentoista mennessä, seuraavien saapuessa kolmelta, pitää valmista tulla parissa tunnissa. "Kerran vieraat tulivat jo puoli kahdeltatoista, että 'joko voi tulla?' No jos tuutte auttamaan patjojen kantamisessa... Ei ole valmista vielä", nauraa Marjo.

"Huoneen siistimisessä on jonkin verran työtä, mutta ei mitenkään kohtuuttomasti. Riippuu siitä, kuinka helpoksi on tehnyt sen itselleen ja kuinka helpot tilat on", Vesa summaa. Pariskunta on laatinut siivouslistan, jonka avulla kaikki tulee varmasti laitettua kuntoon seuraavia yöpyjiä varten. Lista myös nopeuttaa siivoamista, kun ei tarvitse erikseen miettiä mitä on vielä hoitamatta.

Yritystoimintaa Airbnb-majoittaminen ei sinällään ole. Ansiot rinnastetaan pääomatuloon, jonka kiinteä

vero on 30% (alle 30000 €). Airbnb ottaa myös oman siivunsa tuloista. Yksi raja yritystoiminnan täyttymiselle on yllättävä – aamiainen. Jos tarjoaa vieraille aamiaista, muuttuu toiminta lain silmissä yrittäjyydeksi. Harjujen tapauksessa huoneessa on pieni keittiö, jossa vieraat valmistavat itse aamiaisensa, eikä ongelmaa tästä pääse syntymään. (Tarkemmin Airbnb-majoittamiseen liittyvistä lakiasioista voit lukea Omakotiviestin 2/2022 lehden jutusta "Omakotijuridiikkaa – Asunnon lyhytvuokrauksen oikeudelliset ulottuvuudet", jossa Tiina Koskinen-Tammi käy läpi tarvittavia lupia ja lakikoukeroita.)

Entä kuinka pitkään vieraat yleensä viipyvät? "Pisimmillään yksi kanadalainen viipyi jopa viisi yötä", Vesa muistelee. "Lyhimmillään tietenkin sen yhden yön... Tai no, yksi perhe lähti kesken päivän, kun perheen lapsi alkoi itkeä niin paljon, kun oli hampaita tulossa. Se oli lopulta vain muutaman tunnin visiitti", Marjo tuumii.

Ongelmattomia ja mukavia vieraita

Airbnb-systeemin kivijalka on sekä majoittujien että majoittajien antamat arvosanat puolin ja toisin. Jos Harjut ovatkin saaneet erinomaiset arvot, ovat myös

vieraat käyttäytyneet moitteetta. Mitään mainittavia ongelmia ei ole ollut. Päin vastoin, osan vieraista kanssa on istuttu iltaa puutarhassa, saunottu tai käyty katsomassa Tampereen nähtävyyksiä.

Harjut suosittelevat Airbnb-toimintaa niille, jotka haluavat tavata uusia ihmisiä ja joilla on tyhjää tilaa. Rikastumaan pienimuotoisella majoittamisella ei vahingossa pääse, mutta pientä lisätuloa onnistunut majoittaminen voi silti tuoda. Pitää olla myös aikaa siivota ja pestä pyykkiä. "Kurinalainen pitää sen verran olla, että hoitaa työn silloin kun pitääkin", Vesa tuumii. Marjo ja Vesa eivät ole aikeissa laajentaa toimintaansa, vaikka tilaa sille voisikin riittää. Onni on myös, että on itse valittavissa, kuinka pitkälle varauskalenteri on auki. Harjut ovat valinneet pitää varauskalenteria avoinna vain kuukauden kerrallaan.

Haastattelun jälkeen käydään katsomassa huonetta, joka on kuvassa edellisellä aukeamalla. Tila on todella viihtyisä ja kotoisa. Tuntuu siltä, että kuka tahansa tänne löytänyt majoittuja on tehnyt onnistuneen valinnan. Ihan niin kuin arvosteluissa sanottiinkin!

Teksti ja kuvat: Aki Tulikari

Päivystys 24h – 050 362 9690

***Sinulle, joka olet
menettänyt läheisesi***

*– palveleva perheyrytyksemme
kolmessa polvessa*

Huolehdimme kaikista hautaukseen liittyvistä järjestelyistä ja kuljetuksista. Meiltä kotimaiset oman verhoomomme Tampereella valmistetut ja SHT-tukun arkut Punkalaitumelta, sekä laaja urnavalikoima. Kautamme hoituvat myös muistotilaisuudet, kukat, lehti-ilmoitukset, kivikaiverrukset, uudet hautakivet sekä perunkirjoitus.

Meillä ei ole palvelumaksua.

Kalevan puistotie 17
(03) 255 4102
0400 830 452

Kauppakatu 12
(03) 253 1720

Aleksanterinkatu 15
(htsto Vuori)
(03) 212 2137

Palvelemme joustavasti myös liikeaukioloaikojemme ulkopuolella.

www.tampereenhautauspalvelu.fi

Pappilan Oky:n tapahtumat vetivät hyvin väkeä

Pappilan omakotiyhdistys järjesti sunnuntaina 15.5. kello 12-15 Takahuhdin seurakuntatalolla tapahtuman, jossa juhlittiin viime vuonna 75 vuotta täyttäneen yhdistystä. Yhdistys tarjosi jäsenilleen kakkukahvit. Kakkukuponkeja käytettiin kiitettävästi, ja yhdistyksen infopisteessä pystyi tarkistamaan jäsenmaksutilanteensa ja maksamaan tarvittaessa jäsenmaksun. Tapahtuman ansiosta saimme myös uusia jäsenmaksun maksaneita jäseniä.

Tapahtumassa oli myös myynnissä makkaraa, muurinpohjalettuja ja vohveleita. Lisäksi jäsenille oli tarjolla ilmainen kirpputoripaikka sekä mahdollisuus ostaa ja vaihtaa taimia.

Tapahtumassa vieraili myös Tampereen Omakotiyhdistysten Keskusjärjestön puheenjohtaja Aila Dündar-Järvinen, joka toi keskusjärjestön tervehdyksen ja onnittelut, ja kertoi kiinnostuneelle yleisölle tehdyistä uudistuksista ja mm. aluetta koskevista raitiotielinjauksista.

Lapsille yhdistys tarjosi saippuakuplapurkit ja heille oli ohjelmana Luontoliiton keväinen rastirata ja pihapelejä. Etenkin rengasheittopeli oli lasten mieleen.

Ihmiset viihtyivät tapahtumassa. Oli ihanaa tavata tuttuja ankean korona-ajan jälkeen!

Saunailta

Maanantaina 8.8. järjestimme saunaretken Luhtaanrannan leirikeskukseen. Leirinuotiolla paistettiin makkaraa ja muita grillattavia. Jokainen sai tuoda omat grillattavat. Yhdistys tarjosi kahvia ja juotavaa. Paikalla oli kivasti nuoria ja vanhoja. Tunnelmallisessa puulämmitteisessä rantasaunassa oli paikoin melkein tungosta. Sää suosi, ja Näsijärven vilvoittavaan veteen oli mukava pulahtaa kunnon löylyjen ja vihtomisen jälkeen. Lapset saivat myös pelata pihapelejä.

Talvella täytynee sitten tehdä uusi avantouintiretki Niihaman majan saunalle. Ensi kesänä sitten taas ehdottomasti uudestaan Luhtaanrannan saunalle!

Tanja Merikari, Pappilan OKY

24 h vikapäivystys!

Myynti, asennus ja huolto

Bioöljypolttimet sekä tarvikkeet

Biokaasupolttimet sekä tarvikkeet

Lämmityskattilat sekä kattilahuonevarusteet

Lämmönsäätöjärjestelmät

Kevytöljysäiliöt

Patteriventtiilit sekä termostaatit

Ilma-Vesi lämpöpumput

LAKI oilon®

**POLTINTEKNIikka
ALA-KORPULA OY**

Puh. 0400 429 971, TAMPERE
WWW.POLTINTEKNIikka.FI

Ryydynpohjan ja Pohtolan lasten kesäkisat

Lielahden koulun kentällä kisailtiin maanantaina 8.8.2022 ensimmäiset Ryydynpohjan ja Pohtolan omakotiyhdistysten väliset lasten ja lastenlasten kesäkisat. Paikalle olikin saapunut 42 kilpailijaa sekä runsas kannustusjoukko. Lajeina olivat juoksu, heitto ja hyppy.

Uutta pituushyppytekniikkaa esitteli Pohtolan yhdistyksen Emil Peltonen tekemällä voltin. Päätteeksi vielä pelattiin yhdistysten välinen "höntsykisa". Lisää kuvia voit katsella yhdistyksemme nettisivuilta www.ryydynpohja.fi. Kiitos kaikille osallistuneille!

Kuvat ja teksti: Raimo Mikkonen

Kalkun syysrieha

Kalkun Omakotiyhdistys järjesti kaikille kalkkulaisille tarkoitetun syystapahtuman keskeisellä leikki- ja urheilupuisto "Kallen kentällä" jälleen parin vuoden "Koronatauon" jälkeen. Aidattu jalkapallo- ja jääkenttä sopi erinomaisesti tapahtuman pitopaikaksi.

Omakotiasukaille hyvin sopiva kottikärrykirppis oli uusi aluevaltaus kirpputorien monenkirjavassa sarjassa. Ilmatieteen laitoksen ennustama kaatosade oli pelottanut joitakin saapumasta paikalle, mutta muutama urhoollinen oli sentään mukana. Sadepilvet onneksi vyöryivät tapahtumapaikan ohi ja kauppa näytti käyvän kohtuullisesti. Kottikärryt olivat selvästi kevyempiä kotiin päin työnnettäessä.

Lapsille näytti "rotantappo" maistuvan ja moni sai hyvän osuman puiseen, mutta vikkellä siimahäntään. Ohilyöntien aiheuttama murhekin poistui nopeasti, kun kaikki osallistujat palkittiin karkkipussilla.

Kymmenen kysymyksen luontopolkukilpailu kiinnosti niin yksittäisiä osallistujia kuin perheitä arvuuttelemaan Kalkun historiaan liittyviä kysymyksiä.

Omakotiasukaille hyvin sopiva kottikärrykirppis oli uusi aluevaltaus kirpputorien monenkirjavassa sarjassa.

Tulitikun heitto on todellinen tekniikkalaji, totesivat monet, kun tuuli tarttui välineeseen ja tikku putosi melkein varpaille. Osa kilpailijoista onnistui kohtuullisesti selättämään tuuliolosuhteet ja paras heitto tuotti yli kymmenen metrin tuloksen.

Tilaisuuteen varattu grillimakkara meni kaupaksi viimeistä pakettia myöten. Järjestäjät voivat olla tyytyväisiä ja todeta, että tapahtuma onnistui olosuhteet huomioiden hyvin ja toteutetaan uudelleen taas vuoden kuluttua.

Teksti ja kuva: Markku Ahonen

Rautaharkossa talkoiltiin kolmesti ja juhlittiin kesää

Rautaharkon omakotiyhdistyksen toimintasuunnitelmassa päätettiin tänä vuonna panostaa alueen viihtyvyyteen ja siisteyden kohentamiseen. Ja kyllä onkin jätesäkeille ollut käyttöä, kun ensin toukokuussa osallistuttiin koko kaupungin siisteystalkoisiin ja sitten pidettiin kahdet vieraslajitalkoot, joissa annettiin komealupiinille ja jättipalsamille kyytiä.

Lisäksi päätettiin järjestää oma risukeräys: viikonlopun ajan oli mahdollista tuoda risujätettä siirtolavalle. Keräys onnistui mainiosti, lava tuli täyteen (eikä sinne yritetty piilottaa muuta roinaa) ja Rautaharkosta poistui 680 kiloa risuja!

Ja jotta elämä ei olisi pelkkää talkoissa rehkimistä, keräännyttiin elokuisena lauantaina myös viettämään aurinkoista päivää Rautaharkonpuistoon. Korona on varjostanut aiempia tapahtumia, jopa pakottanut perumaan niitä, mutta vihdoin saimme kokoontua vapaasti.

Vieraanamme kesätapaamisessa oli Keskuspuhdistamon toimitusjohtaja Timo Heinonen, joka kertoi Sulkavuoren sekä muiden keskuspuhdistamoon liittyvien rakennustöiden sujumisesta. Tilaisuuden ai-

Kesätapahtumassa pidettiin vaihtotoria.

Kuva: Kati Alha.

kana pidettiin myös pientä vaihtotoria, jossa tarjolla oli mm. satokauden tuotteita, ja pienimuotoista kirppismyyntiäkin oli. Mukavaa tunnelmaa syntyi yhdistyksen taloudenhoitaja Mikko Vanhasalon klarinetinsoitosta, pihapeleistä, kahvittelusta sekä uusien ja vanhojen naapurien näkemisestä!

Elina Nurminen

Kun kolmet talkoot oli saatu järjestettyä, päästiin viettämään kesäjuhlaa. Kuva: Tarja Salonen

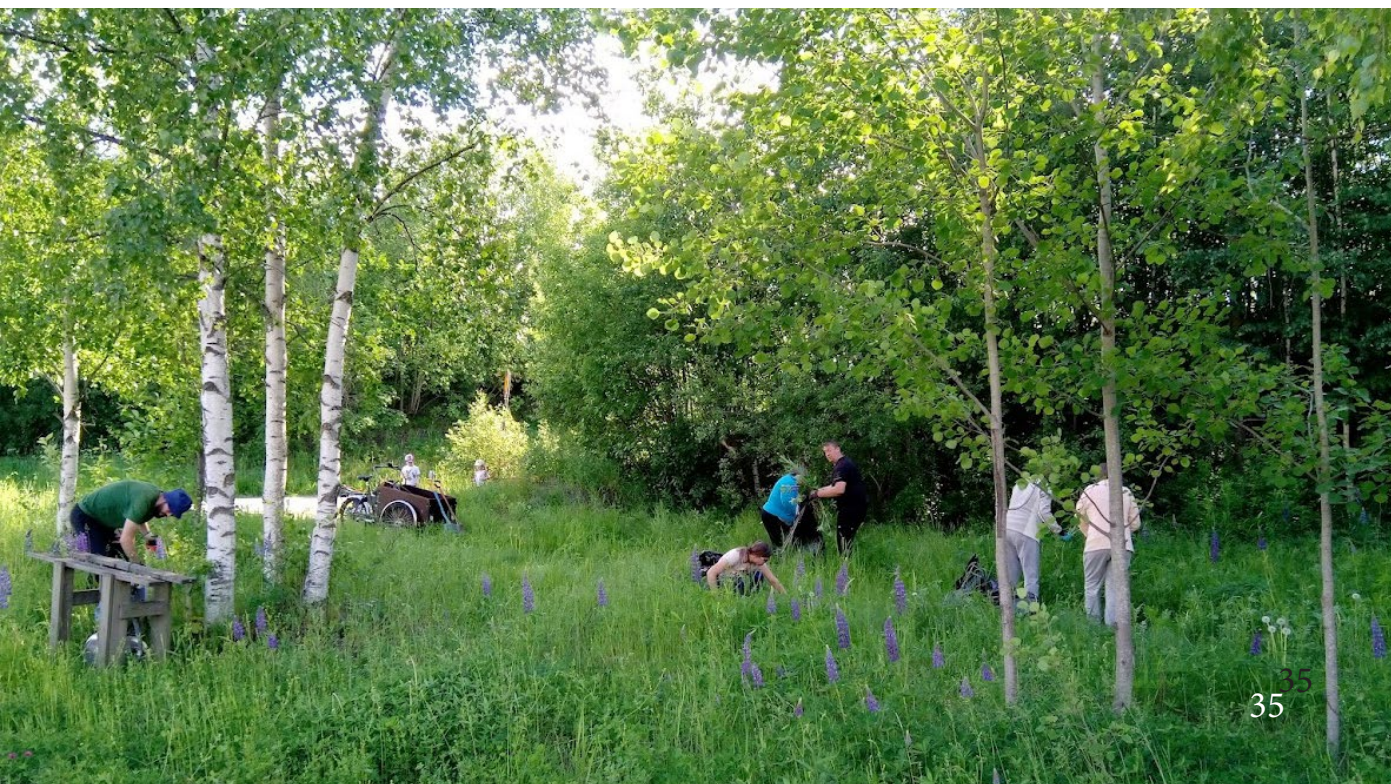

Risukeräyksen saalista. Kuva: Elina Nurminen

Yllä kuva jätessäkkeihin sulotuista jättipalsameista. Alla kyytiä saavat lupiinit. Pirkanmaan jätehuollon ohjeistus vieraslajien hävittämisestä löytyy lehden sivulta 11. Kuvat: Elina Nurminen

Uudenkylän omakotiyhdistys 75-vuotta

Uudenkylän omakotiyhdistys täytti tänä vuonna 75-vuotta, ja juhlistimme merkkipaalua lämpimässä elokuun illassa perjantaina 12.8.2022 UKK-instituutin kauniissa puitteissa. Osallistujia olikin ilahduttava määrä mukana. Reilu 50 henkeä niin yhdistyksen toiminnassa pitkään mukana toimineita ja alueella pitkään vaikuttaneita veteraaneja kuin sitten ihan uusiakin alueen asukkaita. Tämä kertonee yhdistyksen toiminnan aktiivisuudesta ja monenlaisesta merkityksestä alueen asukkaille.

Uudenkylän omakotiyhdistyksen puheenjohtaja Markku Mäntylä toivotti juhlavieraat tervetulleiksi, jonka jälkeen kohotimme maljan 75-vuotiaalle yhdistyksellemme. Myös hallituksen jäsenet esittäytyivät vieraille. Samalla kerrottiin lyhyesti myös kunkin toimijan vastuualueista hallituksessa. Uudenkylän oma kasvatti ja myös alueella asuva lahjakas laulaja Linda Urbanski ilahdutti ja loi tunnelmaa vaikuttavalla lauluesityksellään. Juhlapuheen ja Tampereen Omakotiyhdistysten keskusliiton tervehdyksen ja muistamisen tilaisuuteen toi ko. yhdistyksen puheenjohtaja Aila Dundar-Järvinen. Puheessaan hän onnitteli 75-vuotiaasta yhdistystämme aktiivisesta ja pitkäjänteisestä, hyvin koordinoidusta toiminnasta ja ansiokkaasta työstä alueen kehittämiseksi, mikä on myös keskusliitossa huomioitu. Erityiskiitokset sai hallituksemme pitkäaikainen jäsen Lauri Pitkänen tekemästään työstä keskusliiton hyväksi ja tärkeästä tuesta puheenjohtajalle kuluneen kauden aikana.

Juhlapuheen jälkeen tarjolla oli maukas ja runsas illallinen. Lopuksi nautimme tietenkin täytekakkukahvit. Illan päätteeksi saimme kuulla vielä Trio AMAN pirteän esityksen ja loppuillasta Tapani Luojus vielä tanssitti juhlaväkeä soitollaan. Illan aikana kuullun ja juhlien jälkeen saadun palautteen perusteella on helppo todeta, että juhla oli oikein onnistunut ja toi paljon iloa ja hyvää mieltä osallistujille. Oli hienoa saada vaihtaa ajatuksia ja tutustua niin lähellä ja vähän kauempanakin asuviin naapuruston jäseniin illan aikana. Pidetään huolta toisistamme ja jatketaan alueemme aktiivista kehittämistä jatkossakin yhdessä. Tervetuloa mukaan yhdistyksen toimintaan niin vanhat kuin uudetkin alueen asukkaat. Onnea ja menestystä Uudenkylän omakotiyhdistykselle myös tuleville vuosille!

Teksti: Outi Rantanen

Kuvat: Heikki ja Pirjo Raunio

Kumpulan Elojuhlat

Aurinkoinen sää suosi Kumpulan kentällä järjestettäviä elojuhlia ja juhlien viettäjiä, joita saapuikin paikalle hieman toista sataa. Juhlia on järjestetty yhtäjaksoisesti jo vuodesta 2008, pois lukien korona-vuosi 2021.

Omakotiyhdistyksen talkoolaiset olivat tälläkin kertaa saaneet tapahtumarikkaan tilaisuuden aikaiseksi. Tekemistä olikin moneen eri makuun. Allekirjoittaneen tervetuliaispuheen jälkeen starttasi Leena Katriina Leppäsen (kuva) juontama pingo. Pingo kupongit menivätkin hyvin kaupaksi. Liekö suurin syy siinä, että lapun hinta oli 0 euroa. Pingon jälkeen oli vuorossa Tampere-visa, jossa mitattiin paikalla olijoitten Tampere tietämystä. Hyvin olikin Tampere tieto hypypysissä, tai paremminkin otsalohkon sisällä.

Paikalle oli tuotu myös pomppulinna, joka oli erittäin ahkerassa käytössä. Myös Päivi Vesamäen ideoima kepparikisa keräsi runsaasti innokkaita ratsastajia ratsuineen. Lisäksi oli tarjolla erilaisia heittopelejä. Uutuutena edellisvuosien tapahtumiin paikalle saa-

pui Jarkko Tikka (kuvassa) komealla kuorma-autollaan, jolla hän ajelutti halukkaita matkustajia ympäri Kumpulaa. Suosio oli niin suuri, että auton kyytiin joutui jonottelemaan.

Tällä kertaa musiikkipuolesta vastasi Hämeenkyrön lahja Suomen trubaduuri taivaalle, Johannes Raitjoki. Johanneksen laulut ja esiintyminen upposivat kuulijoihin. Jotkut jopa herkistyivät lähes kyyneliin. Bufeessa tarjottavaa riitti runsain määrin. Yhdistyksen osastolla tarjolla oli perinteisen ”rillimakkaran” lisäksi perinteistä kahvia, piirakkaa ja pullaa. Lisäksi ”limunaatia” ja karkkeja oli tarjolla. 4-vuodenaikaa osastolla hääraili ”Mösjöö Pomppiduu” isänsä kanssa valmistaen herkullisia kanavartaita lisukkeineen. Hienoa näin järjestäjien kannalta oli nähdä iloisia ilmeitä ja lasten riemua. Tästä tiesimme, että jälleen olimme onnistuneet.

Teksti: Pentti Sillman

Kuvat: Marja Sillman ja Päivi Vesamäki

Naapurisopu koetuksella

Olimme saapumassa rentouttavalla Tallinnan risteilyltä kotiin. Kotitaloa lähestyessämme vai-
moni parahtaa itkuisella äänellä. "Katton ny mitä
meidän tontilla on tapahtunu!" Itse en heti tajunnut
mitä hän tarkoitti, kunnes kauhukseni huomasin.
Kaikki tontillamme kasvaneet komeat koivut ja män-
ty oli kaadettu, sekä tuuhea kuusiaita tuhottu maan
tasalle. Mitään ei oltu jätetty, ei edes kantoja näkynyt
missään. Tonttimme oli autio kuin lentokenttä. Vain
rakennukset olivat jäljellä.

Hetken kuluttua havaitsin kahden naapurimme kul-
jettavan koivupöllejä entisajan maitorattaita muistut-
tavilla kärryillä itselleen polttopuiksi. Erittäin harvoin
olen hermostunut, mutta tällä kertaa sappeni kie-
hahti ja ryntäsin talkoomiesten puheille. "Kenenkä
luvalla sää ot menny kaataan meirän pihapuut ja
tuhonnu kuusiairan?", ärhentelin toiselle naapurille,
joka moottorisaha kädessä käyskenteli tontillamme,
kuin omistaisi sen. Näin ollen oletin hänen olevan
syyllinen puiden kaatoon. Naapuri suhtautui minuun
erittäin ylimielisesti. Pullistellen punttisalilla kasvat-
tamia lihaksiaan, jotka olivat kuin Bull Mentulalla,
hän vastasi: "Mitäs siinä keuhkoot, eihän tämmöseen
tartte keltään mitään lupia kysellä, täähän on vapaa
maa ja kylähän niitä ny aina uusia puita kasvaa. Si-
tä paitti noi sun koivus purottelee syksysin niimpaljo
lehtiä meiränkin tontille, ja ei toi kuusiaitakaan ny
mikään komee ollu." "Meillä on tähän asti ollu miä-
lestäni erittäin hyvä naapuruus suhre, mutta tästä
lähtien ei enää o. Eikä tartte niitä luumujakaan meille
enää kantaa. Jos et maksa tästä kunnon korvauksia,
niin tää on poliisiasia ja raastuvassa tavataan." "Älä
nyn naurata, et sää mulle mitääm mahra. Me kotios
siitä, että saaraan jatkaa näitten puitten kuljetusta",
uhosi naapuri.

Samassa poliisipartio karhukoplalla vahvistettuna
saapui paikalle ja kävivät oitis naapuria pidättämään.
Häirikkönaapuri yritti pistää rajusti kampoihin, mutta
eihän siinä mikään auttanut, kun karhukoplan mie-
het pamputtivat ja painoivat miehen katuun, sitoivat
ja raudoittivat vastaanpanijan. Tässä kohtaa ei autta-

nut punttisalilta hankitut suuret lihakset. Antaudut-
tava oli.

Kaveri uikutti armoa ja vaikeroi köysissä. Suuressa
hädässään hän lupasi korvata kaikki aiheuttaman-
sa vahingot ruhtinaallisesti. Taistelun aikana toinen
naapuri oli päässyt livistämään karkuun, eikä häntä
poliisien etsiskelyistä huolimatta löytynyt mistään.
Hän tosin ei ollut syyllistynyt muuhun kuin puiden
kuljetukseen. Poliisien lastatessa köytettyä autoonsa
aloin miettimään, että millähän konstilla saisi uudet
puut meidän tontille. Onneksi ei tarvinnut miettiä ja
pähkäillä asiaa sen pidemmälle. Herätyskello pärähti
ja ilmoitti äänellään, että olisi aika ylösnousemuksen.
Jälleen kerran oli unimaakari maalailut Pentin aivoi-
hin, tällä kertaa tällaisen unen.

Olen kertonut tämän unen siinä pääosaa esittäville
hyville naapureilleni. Molemmat ovat suhtautuneet
asiaan naureskellen ja erittäin ymmärtäväisesti. Tie-
tään meikäläisen mielikuvituksen ja sen seuraamuk-
set jopa näkemiini uniin. Parempihan se on kertoa
asianosaisillekin, ettei jää mielen päälle painamaan.
Voi sitten ainakin hyvällä omallatunnolla nukkua yön-
sä rauhassa. Ja odotella seuraavia unia.

Makoisia ja hauskoja unia muillekin toivottelee Sillmannin Pena Kumpulasta

Lämpölaitehuolto Honkiniemi

- Öljypoltinasennus ja -huolto
- Kattilahuonesaneeraukset
- Säiliöasennukset
- Lämmönsäätöautomaatiikat
- Tarvikemyynti

P. 040 3544 885

teemu.honkiniemi@outlook.com

www.honkiniemi.com

St1 Käteisalennuskortti on lippusi etujen täyteläiseen maailmaan. Edut löydät osoitteesta www.st1.fi/kanta-asiakas

Varmista mukavat kotiolot ympäri vuoden

Tilaa säiliöön laadukasta St1 Teho Opti Premium -lämmitysöljyä ja maksa halutessasi erämaksulla!

Tilaa lämmitysöljyä:

- osoitteessa www.st1.fi/ota-yhteytta/tilaa-lammitysoljya
 - syötä alennuskoodi TOK, kohtaan "alennuskoodi tai järjestötunnus"
- puhelimitse maksuttomasta numerosta **0800 131 031** (24h)

Tampereen Omakotiviestin lukijoille alennusta jopa 0,7 snt/litra!
Ota alennus käyttöösi verkkosivuiltamme koodilla TOK.

